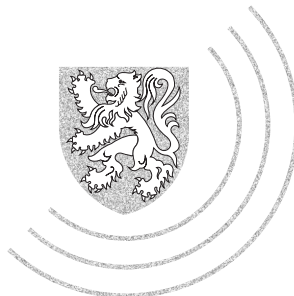

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2003-2004

27 oktober 2003

BELEIDSBRIEF

Media

Beleidsprioriteiten 2003-2004

ingediend door de heer Marino Keulen,
Vlaams minister van Wonen, Media en Sport

INHOUD

	Blz.
1. Inleiding	4
2. Het Vlaamse Medialandschap	6
2.1. Het Vlaamse mediabeleid in het teken van een "eerlijke concurrentie"	6
2.2. De openbare omroep	8
2.2.1. VRT-rapportering beheersovereenkomst 2002 – 2006	8
2.2.2. Toekenning frequenties voor analoge radio aan de VRT	14
2.2.3. e-VRT	14
2.3. De verdere liberalisering van het radiolandschap	18
2.3.1. Regelgevend kader	18
2.3.2. Stand van zaken frequentieplanning	20
2.3.3. Digitale aardse radio of T-DAB	22
2.4. De regionale televisie-omroepen	22
2.5. De deelname aan de Stichting BVN	23
2.5.1. Vlaamse Gemeenschap participeert reeds sinds 1999 in BVN	23
2.5.2. Verlenging van de participatie in BVN	23
2.6. Digitale aardse televisie of DVB-T	24
2.7. Het kabelaanbod van de Vlaamse Gemeenschap	24
2.7.1. Algemene beschouwingen	24
2.7.2. De must-carry-regeling	25
2.7.3. De evenementenregeling	26
2.8. Andere regelgevende initiatieven	27
2.9. Initiatieven in het kader van de journalistiek	28
2.9.1. Fonds Pascal Decroos	28
2.9.2. Internationaal Perscentrum Vlaanderen (IPV)	29
2.9.3. De VVJ en de Raad voor de Journalistiek	30
2.10. Toezicht op de Vlaamse mediasector	32
2.10.1. Algemeen	32
2.10.2. Het Vlaams Commissariaat voor de Media	32
2.10.3. Vlaamse Geschillenraad voor Radio en Televisie	32
2.10.4. De Vlaamse Kijk- en Luisterraad	33
2.10.5. Voorstel van reorganisatie van de organen belast met het mediatoezicht	33

3. Vlaanderen in de informatiemaatschappij	37
3.1. Steun aan de geschreven perssector	37
3.1.1. Situering	37
3.1.2. Regelgevend kader en uitwerking	37
3.1.3. Aanpassing van het regelgevende kader en nieuwe initiatieven	39
3.2. Digitaal Actieplan Vlaanderen (eFl@nders)	40
3.2.1. Situering	40
3.2.2. Krachtlijnen	40
3.2.3. Succesversterkende inspanningen	41
3.3. e-VRT	44
3.4. Convergentie	45
3.4.1. Evolutie van de technologie	45
3.4.2. Evolutie van de juridische context	46

1. Inleiding

De voorbije jaren stonden, vertrekkende vanuit het Vlaamse regeerakkoord, in het teken van een modern, gewapend Vlaams Medialandschap in Europa.

Vandaag, oktober 2003, wordt als het ware de epiloog geschreven van dit mediabeleid dat vier jaar geleden drie doelstellingen voor ogen had: het in stand houden van een pluriform medialandschap; de vrijwaring van de toegang tot een divers en kwaliteitsvol informatieaanbod waarbij tevens technologische innovaties en nieuwe mediatoepassingen voluit worden geïntegreerd om een duale maatschappij tegen te gaan.

Zowel in de politieke arena, als op het mediaforum staat de kwestie van de behoefte aan een ruim en divers aanbod centraal in het debat rond de mediaconcentraties. Om een divers en toegankelijk media-aanbod te kunnen vrijwaren wordt een beleid gevoerd dat in het teken staat van de Vlaamse culturele eigenheid, de pluriformiteit van de media, de diversiteit en kwaliteit. Het is een opgave om de noodzakelijke concentratie en schaalvergroting te verzoenen met de nood aan pluriformiteit. Bij het begin van de 21ste eeuw worden de Vlaamse media-actoren immers steeds vaker geconfronteerd met mondiale concentratiebewegingen. Op zichzelf moeten deze mediaconcentraties niet noodzakelijk nadelig zijn voor de diversiteit; zij kunnen de economische leefbaarheid ten goede komen. Desalniettemin moet erover gewaakt worden dat zij het pluralisme en de diversiteit van de berichtgeving niet in gevaar brengen.

Een conditio sine qua non voor het voeren van een objectief debat inzake mediaconcentraties en pluralisme start dan ook met het systematisch en centraal verzamelen van alle relevante gegevens met betrekking tot de informatiemarkten. Een kritiekloos kopiëren van buitenlandse regelgeving op dit punt is vandaag dan ook niet aan de orde: ieder land of regio kent immers een historisch bepaald mediabestel en wordt bijgevolg gekenmerkt door een zekere eigenheid en specificiteit of delicatesse.

In het licht van meer transparantie en rechtszekerheid, zowel voor de media-actoren als de gebruikers wordt dezer dagen ook gewerkt aan de vereenvoudiging en de harmonisering van het huidige mediatoezicht. De toezichtsorganen worden onder één mediakoepel gebracht. Hierdoor zal het eenvoudiger worden voor de burger om bij de correcte instanties een klacht of aanvraag in te dienen. De wildgroei aan organisaties zorgde er de laatste jaren voor dat tot op heden drie toezichtsorganen inzake media bestaan namelijk: het Vlaams Commissariaat voor de Media (VCM), Vlaamse Geschillenraad voor radio- en televisie en de Vlaamse Kijk- en Luisterraad voor radio en televisie. Het VCM en de twee Raden worden samengevoegd in het Vlaams Commissariaat voor de Media. Dit Commissariaat zal tevens fungeren als centraal meldpunt voor alle klachten en aanvragen.

Dat, tot slot, de nood aan een kwalitatieve berichtgeving inmiddels iedereen heeft doordrongen, kan worden geïllustreerd aan de hand van de oprichting van de Raad voor Journalistiek, het sluitstuk van de zelfregulering. Als minister van media en voormalig lid van de commissie media in het Vlaams Parlement, dat sterk aandrong op de nood aan kwaliteit in de media, verwelkom ik dan ook dit initiatief.

Het mediabeleid gericht op een pluriform media-aanbod krijgt ook nog op een ander vlak in de komende maanden meer gestalte: nadat meer dan 10 jaar geleden een eerste stap werd gezet in die richting met de komst van de commerciële landelijke televisie, kwam er in 2000 een tweede episode met de lancering van landelijke commerciële radio. Finaal, wordt nu ook het openbaar regionaal monopolie doorbroken met de komst van regionale commerciële radio-initiatieven. Ook de lokale radio's krijgen een nieuw elan nadat hun toekomstkansen jarenlang in gevaar waren gebracht.

In de komende maanden moeten deze lokale initiatieven samen met de nieuwe stads-en regionale radio's nieuwe vergunningen krijgen. Op de FM-band is er plaats vrijgemaakt voor vijf particuliere regionale radio's die een quasi provinciale dekking zullen hebben, voor particuliere stedelijke radio-omroepen met voldoende zwaar vermogen en is er de mogelijkheid om lokale radio-omroepen in de ganse FM-band ruimte te bieden.

De weg wordt dus eindelijk vrijgemaakt voor volwaardige landelijke, regionale, stedelijke en lokale commerciële radio's. Een doorbraak in het radiomonopolie van de openbare omroep wordt dus eindelijk gerealiseerd; het kader werd in het leven geroepen om de particuliere initiatieven een kans te bieden om een plaats te veroveren naast de openbare omroepnetten. Een ruimer aanbod en meer keuzemogelijkheden voor de luisteraar zullen hiervan de komende maanden het zichtbare resultaat worden.

Tot slot moet de aandacht ook gevestigd worden op de digitale toekomst van de media en het effect ervan op de samenleving. In het kader van de voortschrijdende digitalisering is het immers cruciaal om enerzijds de dreigende kloof tussen kennisarmen en kennisrijken halt toe te roepen, maar ook om de penetratie van de nieuwste technologieën bij de bevolking aan te porren. De opportuniteiten die de informatiemaatschappij biedt kunnen alleszins zowel aan de burger ten goede komen wiens venster op de wereld erdoor wordt verbreed, maar ook aan de bedrijven wiens competitiviteit er sterker van kan worden, alsook aan de overheid die haar communicatie met de burger gevoelig kan verbeteren en haar eigen werking efficiënter kan organiseren.

Dankzij belangrijke innovatie-investeringen van de Vlaamse regering kunnen de Vlaamse mediabedrijven zich adequaat voorbereiden op dit nieuw tijdperk. Proefprojecten, zoals het Interactieve Omroep (IO) - project in Schoten, hebben immers al aangetoond dat het Vlaamse medialandschap grondig zal modifieren onder invloed van de toenemende convergentie. De diverse en rijke opportuniteiten aangrijpen biedt a.h.w. gigantische mogelijkheden om de digitale toekomst ook in Vlaanderen te verankeren. De kruisbestuiving tussen innovatie en media enerzijds, en tussen overheid, publieke en private spelers anderzijds die de afgelopen maanden kon gerealiseerd worden zal hieraan ongetwijfeld een nieuwe impuls geven en maakt het mogelijk dat de media – zoals van ouds – een pioniersrol vervullen. Onderzoek naar en creatie van o.a. nieuwe formats en diensten betekent ook het aanboren van nieuwe markten en kan Vlaanderen naar een koppositie brengen.

2. Het Vlaamse Medialandschap

2.1. *Het Vlaamse mediabeleid in het teken van een "eerlijke concurrentie"*

In de beleidsbrief media 2003 verwees mijn voorganger al naar het Vlaamse regeerakkoord d.d. 12 juli 1999 en de beleidsnota Media 2000 – 2004, waarin wordt gestreefd naar een evenwichtig en stabiel Vlaams medialandschap.

Daarin kwamen de resultaten van een onderzoek naar het ontwerpen van een referentiekader voor de mediaconcentratie in de Vlaamse Gemeenschap uitgebreid aan bod. In het onderzoek wordt het zogenaamde "knipperlichtenmodel" voorgesteld als monitoringmodel op het vlak van de concentratie van de mediabedrijven met duidende mediaproducten en -activiteiten. Dit model werd tijdens een eerste hoorzitting begin dit jaar aan de commissie Media van het Vlaams Parlement toegelicht alsook aan de media-actoren, die in de loop van de daarop volgende maanden hun eerste reacties hieromtrent overmaakten aan de administratie Media.

Doelstelling van het model is in eerste instantie om het mediaconcentratiedebat objectief te voeren. Dit is pas mogelijk zodra over toetsbare en meetbare factoren of parameters beschikt wordt. Een correcte dataverzameling is immers essentieel om discussies m.b.t. het Vlaamse medialandschap in het algemeen en over garanties aangaande de pluriformiteit in het bijzonder te objectiveren.

De diversiteit in de media kan inderdaad het best worden gegarandeerd als er concurrentie tussen verschillende spelers is. Hoe meer actoren, hoe veelzijdiger het aanbod en hoe meer opinies aan bod kunnen komen.

Op zichzelf zijn mediaconcentraties niet noodzakelijk nadelig voor de diversiteit van het media-aanbod. Zij kunnen bijvoorbeeld de autonomie van de betrokken media tegen druk van buitenaf verstevigen door gebruik te maken van schaalvoordelen en door te profiteren van gereduceerde productiekosten. Geconcentreerde media zijn financieel sterke bedrijven, opgewassen tegen de internationale concurrentie en in staat om een onafhankelijke berichtgeving te voeren. Een beleid waarbij een zekere mediaconcentratie toegestaan wordt, kan verantwoord worden door het uitgangspunt dat dit de economische leefbaarheid ten goede komt. Vlaamse bedrijven kunnen zich dan beter wapenen tegen eventuele overnames door buitenlandse groepen. Concentratiebewegingen op globaal en Europees niveau impliceren immers dat media-actoren die zich richten op kleinere markten of taalgebieden in hun bestaanszekerheid bedreigd worden. Hoewel de mediaconcentratie in Vlaanderen tot op heden grotendeels binnen de grenzen is gebleven, moet er over gewaakt worden dat zij het pluralisme en de diversiteit van de berichtgeving niet in gevaar brengt. Op termijn zou immers het effect van eigendomsconcentraties op de diversiteit van het media-aanbod kunnen ingrijpen, indien overdreven mediamacht geconcentreerd wordt in de handen van minder aanbieders. Een essentiële vraag luidt bijgevolg hoe men in het licht van de concentratiebewegingen – die onvermijdelijk zijn met het oog op de Vlaamse verankering van de audiovisuele media – toch de diversiteit en de onafhankelijkheid van het informatieaanbod maximaal kan verzekeren.

Om hierop een passend antwoord te kunnen formuleren is het systematisch en centraal verzamelen van alle relevante gegevens met betrekking tot de informatiemarkten, inclusief het bijhouden van alle wijzigingen inzake eigendomsstructuren en marktaandelen een evidente vertrekbasis. Het resultaat is dan een referentiekader om de mediaconcentratie te analyseren, rekening houdend met de Vlaamse culturele eigenheid, de pluriformiteit, de diversiteit, de kwaliteit van de media en het evenwicht op de advertentiemarkt, alsook met de noodzakelijke economische schaalgrootte.

Op basis van een permanent geactualiseerde dataverzameling kunnen de ontwikkelingen in de markt van nabij gevolgd worden.

Het weze echter ook duidelijk dat in de huidige staatsstructuur een en ander coördinatie en overleg vereist met de (federale) Raad voor de Mededinging. De beperkte bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap inzake mededinging – ze kan immers uitsluitend inhoudelijke verplichtingen aan de omroepen opleggen - maakt dit overleg zelfs cruciaal. Uiteindelijk is het belangrijk dat er transparantie is in het beleid: de marktspelers, met het oog op de naleving van de regels, moeten kennis hebben van het gevoerde beleid alsook van de beslissingen die terzake worden genomen.

Daarnaast moet er weliswaar over gewaakt worden dat we door een teveel aan regels op te leggen, onze eigen onwerkbaarheid en verarming niet aan het organiseren zijn.

Over het concentratievraagstuk in het algemeen en over het monitoringmodel in het bijzonder zal in de komende maanden verder overleg gepleegd worden met de Vlaamse media-actoren.

2.2. *De openbare omroep*

2.2.1. VRT-rapportering beheersovereenkomst 2002 – 2006

Artikel 25 van de beheersovereenkomst van 7 juni 2001 bepaalt dat de VRT jaarlijks een door de Raad van Bestuur goedgekeurde nota aan de Vlaamse regering voorlegt vóór 1 juni.

Het jaarverslag 2002 bevat het activiteitenverslag, inclusief de rapportering van de performantiemaatstaven, de kwaliteitsbewaking en –versterking en de jaarrekening van de instelling.

Uit het jaarverslag blijkt dat:

- de VRT de in 2002 opgelegde performantiemaatstaven heeft gehaald;
- de VRT gestructureerd is blijven verder werken aan een versterking van de programmatie en van de kwaliteit van zijn programmatie;
- via onderzoeksopdrachten de VRT de technologische ontwikkelingen heeft voorbereid voor de Vlaamse kijker en luisteraar.

Hieronder volgen meer gedetailleerd enkele bevindingen n.a.v. het verslag van de gemeenschapsafgevaardigde m.b.t. de rapportering 2002 door de VRT.

1. Opdracht

De opdracht van de openbare omroep, zoals ingeschreven in de omroepcodex blijft relevant.

De basis blijft een kwalitatief hoog programma-aanbod voor alle Vlamingen en voor specifieke groepen in de sectoren informatie, cultuur, educatie en vorming, diversiteit van de programma's, vernieuwing zowel inhoudelijk als technologisch.

Vanaf 1 januari 2002 trad de nieuwe beheersovereenkomst in werking: de 4 % jaarlijkse stijging van de dotatie, de jaarlijkse bijdrage voor het pensioenfonds, de extra middelen voor de verhoging van de kwaliteit van de programma's en middelen uit innovatie, die via de VRT, ook de hele mediasector ten goede moeten komen, werden getemperd door een blokkering van de inkomsten uit alliantiesponsoring op televisie en uit radioreclame, en dit om het evenwicht in het omroeplandschap te bewaren.

Ook het openbreken van het radiolandschap was één van de elementen in het streven naar een zo groot mogelijk evenwicht.

Financieel bleek 2002 een moeilijker jaar. De programmatie van het najaar moest worden bijgestuurd omdat de VRT voor de eerste keer in jaren geconfronteerd werd met mindere inkomsten, vooral uit radioreclame.

Om het evenwicht in het mediaveld te bewaren en met het oog op de digitale toekomst heeft de VRT op vraag van en gesteund door de voogdijminister een goede verstandhouding nagestreefd met de particuliere partners uit het mediaveld, partners die nog meer en directer dan de openbare omroep geconfronteerd werden met terugvallende inkomstenstromen.

2. Programmatie

✓ Televisie

- De VRT heeft in 2002 extra aandacht besteed aan de kwalitatieve versterking van de drie netten.

Voor TV1 brachten de inspanningen mee dat het net marktleider is zonder dat de waardering is teruggelopen.

Canvas blijft voortdurend in zijn specifieke opdracht investeren.

Ketnet bereikt met zijn eigentijdse vormgeving beter de Vlaamse kinderen.

Het jaar 2002 was het jaar van de vernieuwing en de verhoging van het actualiteits- en informatiegehalte. De doelstelling werd grondig voorbereid en gehaald. De journaals werden omkaderd met de programma's die aandacht hebben voor de zachtere en de meer culturele actualiteit.

Het zoeken naar de gepaste programmaformules is bij de VRT voortdurend aanwezig.

Verheugend is dat na "Jongens en Wetenschap" op Radio 1, TV1 erin is geslaagd om met "Hoe? Zo!" aan een breed publiek een programma met een educatieve inslag aan te bieden. De extra fictie van eigen bodem was er ook in 2002 met "Stille Waters" en met "Sedes en Belli", beide programmareeksen met belangrijke ondersteuning van het fonds Film in Vlaanderen.

Voor Canvas was het dankzij de extra middelen van de Vlaamse overheid mogelijk om in de laatavond de nieuwe duidingprogramma's "Van kapitaal belang", "Over de lijn", "Trommels en Trompetten", "Villa politica" en "Iconen" te brengen.

Dat omroep geen mathematisch gegeven is, werd nog maar eens aangetoond. Waar nodig stuurde de VRT de nieuwe programmaformules op Canvas zeer snel bij.

Ketnet blijft groeien en heeft met "Karrewiet" een eigen nieuwsprogramma dat de doelgroep duidelijk aanspreekt.

- Performantiemaatstaven televisie

De dalende tendens van televisie als medium bleef zich ook in 2002 doorzetten.

Uit onderzoek bleek dat het gebruik van nieuwe media daarin een belangrijke factor is.

De performantiemaatstaf voor kinderen en jeugd die tijdens de vorige beheersovereenkomst niet gehaald werd, is bijgesteld (van 76 % → 70 %) en werd ruim overschreden.

Belangrijker dan het halen van de norm was toen immers het zoeken naar eigentijdse formules voor de kinderen en de jeugd, die nu blijken te werken.

Alle performantiemaatstaven voor televisie werden gehaald.

Een positieve evolutie, die aansluit bij de algemene verwachting rond de specifieke openbare opdracht, is dat het bereik van de cultuurprogramma's (21,3 % → 22,0 %) en van de programma's met educatieve inslag (van 24,6 % → 29,0 %) is gestegen.

De hoge performantiemaatstaf (1.500.000 kijkers voor informatie en duiding) werd opnieuw gehaald. De nieuwsoperatie en "Karrewiet" als opvolger van "Mijn gedacht" zijn exponenten van de wil om te slagen.

De eigen productie van de VRT die in 2001 was gedaald vooral door de afwezigheid van grote sporttornooien, is in 2002 zeer sterk gestegen (3.684 uur → 4.116 uur) of 49,9 % van de totale zendtijd.

Los van zijn eigen specifieke opdracht bepaalt de beheersovereenkomst dat de VRT actief zal blijven investeren in de Vlaamse audiovisuele productie (b.v. speelfilms, tv-drama en documentaires).

De VRT beklemtoont dat de samenwerking met de Vlaamse beeldindustrie nog sterk is gestegen en dat hij in een twintigtal coproducties heeft geparticipeerd.

Voor de eerste keer in 3 jaar ontving de VRT in het overgangsjaar van het Fonds Film in Vlaanderen naar zijn opvolger het Vlaams Audiovisueel Fonds (VAF) geen extra middelen voor een bijkomende fictiereeks.

Dat was onder meer het gevolg van de overgang van het Fonds Film in Vlaanderen en de operationalisering van het VAF die pas per 1 november 2002 werd doorgevoerd.

Zowel het VAF als de Vlaamse omroepen en kijkend en bioscoopminnend Vlaanderen hebben er belang bij dat de samenwerking tussen de omroepen en het VAF hernomen en zelfs uitgebreid wordt.

Er kan aan herinnerd worden dat Vlaams minister Dirk Van Mechelen, die voordien uit de middelen van het fonds jaarlijks 2,5 miljoen euro aan televisiefictie deed besteden, in 2002 nog eenzelfde bedrag extra toekende aan het VAF op voorwaarde dat het bedrag aan televisieproducties zou worden besteed.

De wisselwerking tussen het VAF en de omroepen op basis van kwalitatieve producties kan en moet een belangrijke hefboom voor de Vlaamse producties zijn.

Tot slot, de VRT investeerde in 2002 420.000 euro in 10 producties die met steun van het Fonds Film in Vlaanderen of het Vlaams Audiovisueel Fonds tot stand kwamen.

✓ Radio

- 2002 was het eerste volledige jaar voor de particuliere landelijke radio's Q-Music en 4FM.

De opdracht van de VRT was om de toonaangevende plaats in het gedeeltelijk vernieuwde radiolandschap te behouden.

VRT-radio blijft voortdurend naar inhoudelijke vernieuwing streven conform de decretale opdracht.

Radio 1 opteerde voor consolidering en imagoversterking. Met 927 Live via middengolf, DAB en Internet werden zowel de sportliefhebbers als de andere Radio1-luisteraars bediend.

Het jaar 2002 was voor Radio 2 een jaar van de verjonging van de stijl, presentatie en muziekkeuze en een groter informatieaanbod in de regionale programma's.

Klara werkte zijn cultuuropdracht verder uit, onder meer via contacten met publiek en afspraken/coproducties met platenmaatschappijen ter profilering en als promotor van de Vlaamse cultuur in het buitenland.

Studio Brussel paste zijn programmatie aan en Donna vierde samen met de luisteraars de 10^e verjaardag.

Voor RVI was er een grondige hervorming van de programmatie en het online gaan vooral ten voordele van de Vlamingen in het buitenland.

De radionieuwsdienst bleef de betrouwbare informatieleverancier, die alle gebeurtenissen op de voet volgde en daarbij gebruik maakt van de laatste technologische ontwikkelingen.

- Performantiemaatstaven

Voor de eerste keer in de geschiedenis van het luisteronderzoek werd er met één meetmethode gewerkt, wat resulteert in één gemeenschappelijk cijfer voor de hele radiomarkt, nl. het Centrum voor Informatie over de Media (CIM)-cijfer.

Daaruit bleek dat VRT-radio beduidend hoger scoorde dan opgelegd: relatief weekbereik (65 % → 96,2 %). Ook de gemiddelde luisterduur (195' → 230'), het nieuwsbereik (80 % → 93,3 %) en uitzenduren (48.000 → 59.123) lagen hoger dan de performantiemaatstaven.

3. Feest van de Vlaamse Gemeenschap

Conform de vraag van het Vlaams Parlement besteedt de VRT zowel voor radio als voor televisie specifiek aandacht voor de Vlaamse feestdag.

4. Technologie en innovatieve mediaprojecten

Hoofdstuk III van de beheersovereenkomst bevat de engagementen van de VRT in het licht van de kernopdrachten m.b.t. innovatieve mediaprojecten.

Artikel 6 van de beheersovereenkomst betreft de performantie elektronische dienstverlening.

De VRT kreeg in de nieuwe beheersovereenkomst uitdrukkelijk de opdracht mee om een vooraanstaande rol te spelen in het domein van de nieuwe mediadiensten door zelf te investeren in de nieuwe technologische ontwikkelingen en door een inhoudelijk verantwoord en technologisch up-to-date mediaplatform aan te bieden.

In 2001 werd gestart met de voorbereiding van het Digitaal Thuisplatform.

Het jaar 2002 was het jaar van het proefproject te Schoten. De technische problemen met de settopbox (STB) werden overwonnen en het interactieve project, 'IO' genaamd, geeft de toegang tot een aanbod van multimediale extra's, zoals een elektronische TV-gids met rechtstreekse programmering, een rubriek video en een nieuwspagina met hoofdpunten en een sportpagina.

Het Motion Picture Experts Group (MPEG)-programma is een wetenschappelijk onderzoeksproject naar betere compressietechnieken in samenwerking met Interuniversitair Onderzoekscentrum voor micro-elektronica (IMEC) en VUB. Van groot belang voor alle actoren is de kennisuitwisseling en –overdracht!

Artikel 10 van de beheersovereenkomst stelt dat de VRT een servicedienstenplatform Application Service Provider (ASP) zal ontwikkelen voor de Vlaamse audiovisuele sector.

In een eerste fase wordt een groep VRT-medewerkers aangesloten op een centraal digitaal platform.

De basisstructuur voor het aansluiten van VRT-gebruikers op de ASP-infrastructuur is in 2002 gerealiseerd.

ASP brengt een verhoogde performantie, een hogere bedrijfszekerheid en een eenvoudiger beheer.

5. HRM-beleid

Opmerkelijk is dat de VRT reeds in 2002 meer contractuele dan statutaire medewerkers heeft.

Bijzondere aandacht blijft daarom gaan naar het afstemmen van de verloning en de loopbanen van beide categorieën.

Sinds vorig jaar nam de VRT om sociaalrechtelijke redenen de losse medewerkers in dienst en vervullen uitzendkrachten de opdrachten waarvoor geen permanente indienstneming noodzakelijk is.

Gevraagd was om de overgang van personeels- naar exploitatiekredieten zichtbaar te houden door ook deze uitgaven in de rapportering over de personeelsuitgaven te vermelden.

Het personeelseffectief voor 2002 bedraagt 2.637 eenheden (ter vergelijking in 2001: 2.614). De personeelsuitgaven bedroegen minder dan geraamd.

Uit de jaarrekening 2002 die voor de eerste keer in de rapportering is opgenomen, kan worden afgeleid dat de kostprijs voor uitzendkrachten in 2002 (5.069.000 euro) lager was dan in 2001 (5.428.000 euro).

Voor volgend jaar wordt opnieuw aangedrongen op een rapportering van alle cijfers in de personeelsrubriek om blijvend de vergelijking met vorige jaren zichtbaar te houden.

Stijging van de personeelskosten was in het verleden immers de oorzaak van minder kansen voor een kwalitatieve eigen programmatie en bedreigde voorheen de toekomst van de openbare omroep.

6. Financiële gegevens

Het boekjaar 2002 werd afgesloten met een resultaat + 7.831.326 euro, dus ruim boven de performantiemaatstaf van + 646.000 euro.

De stijging van de dotatie met 4 % werd dus opnieuw gehaald.

Het resultaat was deels te wijten aan een lagere personeelskost en aan hogere opbrengsten uit kabelakkoorden, dienstverleningen, boodschappen van algemeen nut.

De netto-inkomsten uit de radioreclame, 37.508.702 euro, lagen onder de maximumgrens van 40,9 miljoen euro maar wel boven de minimumgrens van 37.184.000 euro.

De inkomsten uit tv-alliantiesponsoring beliepen 8.924.556 euro, of 224.556 euro boven de vastgestelde grens. Tijdens de begrotingscontrole 2003 werd 224.556 euro in mindering gebracht van de VRT-dotatie 2002 ten gunste van het project 'Krant in de Klas', een leesbevorderingsproject t.b.v. de jeugd.

7. Pensioenproblematiek

De return van het pensioenfonds statutairen is opnieuw gedaald: nu tot 1,14 % (2001: 4,7 %).

De langetermijndoelstelling van 8 % wordt dus niet gehaald.

Van het contractuele pensioenfonds bedraagt de return op jaarbasis van het geïnvesteerde vermogen sinds de start - 7,95 %.

Het lijkt een goede zaak dat de Vlaamse regering, die jaarlijks sterk bijdraagt tot het fonds, een afgevaardigde van de Vlaamse regering in het VRT-pensioenfonds voor statutairen aanduidt.

De aanduiding is eveneens raadzaam met het oog op vragen van de Controledienst voor de Verzekeringen over het financieringstekort van het statutaire pensioenfonds. De Controledienst heeft zelf de overlegvergaderingen met de administraties Media en Budgettering, Accounting en Financieel Management van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap over het tekort van het pensioenfonds afgelast en heeft sinds begin 2003 geen verdere opmerkingen meer geformuleerd.

8. Transmissie

✓ De VRT stelt dat door de komst van de Vlaamse commerciële radio in de FM-band en het openbreken van de vroeger voor de VRT gereserveerde band het luistercomfort op sommige plaatsen is verminderd.

Het weze echter duidelijk dat de coördinatie binnen Vlaanderen volledig correct is verlopen en dat de VRT zijn instemming heeft gegeven over de coördinatie van alle Vlaamse frequenties voor de particuliere landelijke radio's en later ook voor de frequenties voor regionale en lokale radio. De administratie Media heeft voor geen enkele frequentie de belangen van de openbare omroep genegeerd. Integendeel.

Ook tijdens de onderhandelingen met de andere Gemeenschap werden de belangen van de VRT maximaal verdedigd.

Zoals de VRT stelt is het inderdaad totaal onaanvaardbaar en onbegrijpelijk dat Franstalige radio's al dan niet zonder vergunning de ontvangst van VRT-radio storen.

Het gedoogbeleid van de Franse Gemeenschap en van de federale overheid (BIPT) is niet langer te aanvaarden.

Als exponent van de overtredingen is er 'Contact Inter' dat zonder vergunning blijft uitzenden niettegenstaande reeds op 29 augustus 2002 tijdens een interministeriële vergadering de inbeslagname werd geëist. Intussen trad het Belgisch Instituut voor Postdiensten en Telecommunicatie (BIPT) in samenwerking met de Procureur des Konings wel op, doch zonder blijvend resultaat... Het BIPT laat inmiddels wel weten dat gewerkt wordt aan een oplossing ten gronde om de bevoegdheidsproblemen die het BIPT heeft in verband met het juridisch optreden omtrent lokale radio – omroepen op te lossen.

✓ Het Digital Audio Broadcasting (DAB) -netwerk in het frequentieblok 12A omvat eind 2002 16 zenders.

Op een aantal gebieden in Limburg na, wordt heel Vlaanderen bediend.

De codeer- en multiplexapparatuur in het Omroepcentrum en de Digital Video Broadcasting Terrestrial (DVBT) -zenders in Antwerpen, Schoten en kleine steunzenders in Brussel zijn operationeel. De huidige DVBT-ontvangers blijken slechter te presteren dan in internationale normen is voorgesteld.

9. Kwaliteitsrapportering

✓ De VRT was reeds in 2001 gestart met het kwaliteitsproject dat is vastgelegd in de beheersovereenkomst 2002-2006.

Zijn kwaliteitsopdracht benadert de VRT vanuit de invalshoeken:

- de band met de kijkers/luisteraars;
- de invulling van de publieke opdracht;
- het ethische kader voor de programma's;
- de efficiëntie en de professionaliteit.

✓ Functionele kwaliteit

Bij radio wordt de functionele kwaliteit gerealiseerd via de diversiteit van het programma-aanbod en via een constant bewaken van de eigen opdracht van elk net en een scherpe profilering opdat elke luisteraar zijn gading zou vinden bij de openbare omroep. Het zendschema wordt afgestemd op de luisteraar en de netten halen de band met het publiek nauw aan.

Wat televisie betreft streeft de VRT via zijn drie netten naar een zo ruim mogelijke diversiteit van het programma-aanbod.

Als sterkste stijger t.o.v. 2001 geeft de VRT de informatieve ontspanning aan.

Belangrijk met betrekking tot zijn specifieke opdracht is de stijging van de algemene verrijking (kennisoverdracht op een niet expliciete didactische wijze) op de drie televisie-netten.

De VRT neemt initiatieven om de netwaarden bij de medewerkers te versterken en doet onderzoek naar de waardering door de kijker.

Terecht besteedt de VRT ook bijzondere aandacht aan het taalgebruik.

✓ Kwaliteit m.b.t. de publieke opdracht. (Universaliteit en complementariteit)

Uit onderzoek van de studiedienst blijkt dat de VRT-radio de hele markt van luisteraars in al haar socio-demografische aspecten bereikt.

De netprofielen vullen elkaar in die mate aan dat alle lagen van de bevolking zich erin terugvinden. Een opvallende evolutie is dat Radio1 met zijn informatieaanbod meer mensen in verschillende socio-demografische groepen bereikt.

Bij televisie blijkt dat het profiel van TV1 zeer evenwichtig verdeeld is over de sociale groepen en dat alleen de hogere groepen iets meer vertegenwoordigd zijn, wat logischerwijze nog sterker voor Canvas geldt.

Informatie is de prioritaire opdracht.

De nieuwsoperatie 2002 bij televisie is geslaagd. De performantiemaatstaf wordt via een divers aanbod ruim gehaald.

Op Radio Donna en Studio Brussel levert de radionieuwsdienst een gedifferentieerd aanbod, maar waakt er zorgvuldig over dat de belangrijkste feiten aan bod blijven komen.

✓ Ethische kwaliteit

De aandachtspunten zijn onpartijdigheid, waarheidsgetrouwheid, bijdragen tot een democratische en verdraagzame samenleving.

Het document 'de VRT en de democratische samenleving' bleef in 2002 onverminderd als richtlijn gelden.

De VRT levert ernstige inspanningen op het gebied van het gelijkekansenbeleid in samenwerking met het Forum van de organisaties van etnisch-culturele minderheden, het Centrum voor gelijkheid van Kansen en Racismebestrijding en de Vlaamse Gemeenschap.

VRT brainstormt ook met andere organisaties en instellingen en ook met de Publieke Omroep van Nederland (vroegere NOS), die terzake over meer praktijkervaring beschikt.

✓ Operationele kwaliteit

De ontwikkeling van programma's gebeurt niet lukraak, maar op systematische wijze met screening in de verschillende stadia.

De optimalisering van de werkprocessen wordt verder gezet en bewaakt.

De technologie speelt een grote rol in die optimalisering.

✓ Professionele kwaliteit

De systemen van interne kwaliteitsbewaking worden verbeterd en de responsabilisering wordt vergroot. Bij televisie is er het kwalitatief onderzoek van de dienst strategie en van de studiedienst en zijn er de profieldagen en creatieve sessies. Opleiding en vorming blijven constante aandachtspunten.

2.2.2. Toekenning frequenties voor analoge radio aan de VRT

Bij besluit van de Vlaamse regering van 18 juli 2003 werden de nodige frequenties voor analoge radio ter beschikking gesteld van de Vlaamse Radio en Televisieomroep.

De bepalingen van het KB van 10 december 1987, waarbij de nodige frequenties ter beschikking worden gesteld van de Belgische Radio en Televisie, Nederlandse uitzendingen wat radio betreft, worden hierbij omgezet in Vlaamse regelgeving en zodoende aangepast aan artikel 95, §5 van de gecoördineerde mediadecreten, zoals gewijzigd bij decreet van 25 oktober 2002.

Artikel 1, eerste lid, 1° en 2° van het Koninklijk Besluit van 10 december 1987 wordt derhalve door het besluit van 18 juli 2003 opgeheven.

2.2.3. e-VRT

2.2.3.1. Situering

In uitvoering van het Vlaams regeerakkoord is één van de concrete doelstellingen van de beleidsnota media neergelegd bij de aanvang van de legislatuur *“Alle geledingen van de Vlaamse maatschappij rechtmatige kansen geven om toegang te krijgen tot en deel te nemen aan een optimale informatiedoorstroming en –verstrekking.”* Met het e-VRT-initiatief wordt hiertoe een bijzondere aanzet gegeven.

De beleidsnota media 2000-2004 stelde ook dat in de nieuwe beheersovereenkomst met de openbare omroep extra aandacht zou uitgaan naar de nieuwe en nieuwste technologische ontwikkelingen. De VRT dient deze evolutie van nabij op te volgen en de nieuwste mediatoepassingen aan de kijker en luisteraar aan te bieden (zie ook artikel 8 §5 van de gecoördineerde mediadecreten). Er werd geopperd dat dit in de komende jaren meer dan ooit een bijzondere taak zal zijn voor de openbare omroep.

In de nieuwe beheersovereenkomst met de openbare omroep die op 7 juni 2001 werd ondertekend, krijgt de VRT inderdaad een belangrijke rol toebedeeld inzake onderzoek naar en de ontwikkeling van nieuwe media in Vlaanderen. De VRT moet een vooraanstaande rol spelen in de bescherming van de Vlaamse culturele identiteit in het domein van de nieuwe mediadiensten, zowel door zelf te investeren in nieuwe mediaproducten als door een inhoudelijk verantwoord en technologisch up-to-date mediaplatform in Vlaanderen aan te bieden (zie artikel 6 §1 van de beheersovereenkomst dd. 7 juni 2001). Via een aangepast investeringsbeleid en selectieve samenwerkingsverbanden moet de VRT de mogelijkheden creëren om in Vlaanderen alle burgers toegang te geven tot een degelijk e-servicenetwerk. De engagementen van de Vlaamse Gemeenschap en van de openbare omroep met betrekking tot innovatieve mediaprojecten worden omschreven in hoofdstuk III (artikelen 7 tot 11) van de beheersovereenkomst.

De nadere uitvoeringsmodaliteiten van deze engagementen worden geregeld in een afzonderlijke overeenkomst tussen de Vlaamse Gemeenschap en de VRT, ondertekend op 1 augustus 2001. Onder e-VRT wordt in deze overeenkomst verstaan het onderzoeks- en ontwikkelingsforum van en binnen de VRT dat gericht is op het organiseren, begeleiden, stimuleren, verspreiden en opvolgen van voor Vlaanderen nieuwe activiteiten op het vlak van de media. Onder de noemer van e-VRT worden - afgezien van de drie e-VRT projecten die nader beschreven en toegelicht zijn in de beheersovereenkomst tussen de Vlaamse Gemeenschap en de VRT d.d. 7 juni 2001 - projecten gedefinieerd, begeleid en geïmplementeerd die betrekking hebben op verrijkte en interactieve media, gebracht via allerlei eindgebruikertoestellen en in het bijzonder het televisietoestel.

De klemtoon in de activiteiten van e-VRT zal liggen op onderzoek (studie hoe ontwikkelingen of uitvindingen kunnen worden toegepast in Vlaanderen) en ontwikkeling (creatie en verspreiding van nieuwe toepassingen en bestuderen hoe het publiek hierop reageert).

De steun voor de werking van e-VRT wordt uitbetaald in maandelijkse schijven, net als de steun voor de kosten van elk e-VRT project. In zijn jaarlijks rapport over de evaluatie en de uitvoering van de beheersovereenkomst besteedt de VRT vanaf 2002 een hoofdstuk aan de werking van e-VRT. Over de voortgang van de e-VRT projecten wordt daarnaast halfjaarlijks verslag uitgebracht en de eindverslaggeving van elk e-VRT-project gebeurt drie maanden na de einddatum van elk e-VRT-project afzonderlijk. De minister voor media-innovatie heeft bij aanvang van het project een Opvolgingscomité voor de uitvoering van de e-VRT projecten aangeduid. Een eerste rapport van het Opvolgingscomité werd eind september 2002 uitgebracht, en vervolgens in februari 2003. Een derde rapportering n.a.v. het verslag van juli 2003 wordt eerstdaags verwacht. Ondertussen is ook het eindrapport IO door de VRT overgemaakt. Het Opvolgingscomité zal ook hierover eerstdaags rapporteren.

De VRT zal de verwachte en gerealiseerde resultaten van elk e-VRT project doen renderen door ze rechtstreeks of onrechtstreeks aan te wenden voor zijn huidige of toekomstige activiteiten. In de toekomst kunnen nieuwe projecten of spin-offs van bestaande projecten worden overwogen zodat ook met andere partners ervaring kan worden opgebouwd rond digitale en innovatieve media.

In uitvoering van deze overeenkomst worden momenteel drie e-VRT projecten uitgevoerd en gefinancierd, namelijk het proefproject digitaal thuisplatform - Interactieve Omroep, MPEG en ASP.

2.2.3.2. Digitaal thuisplatform – Interactieve Omroep

In het kader van dit project konden 100 Vlaamse testgezinnen in en rond Schoten met hun televisietoestel en een settopbox genieten van nieuwe, interactieve toepassingen zoals verrijkte inhoud, interactieve spelletjes, chat, e-mail, e-banking, e-government, enz. De uitrol van de settopbox naar de testgezinnen had in eerste instantie echter door technische problemen vertraging opgelopen. De VRT reageerde hierop door tijdens de probleempriode op de projectkosten te besparen waardoor de test- en meetperiode zonder bijkomende middelen verlengd kon worden, zodat nog voldoende metingen van het gebruikersgedrag kunnen worden uitgevoerd. Vanaf begin september 2002 werden de settopboxen opnieuw bij alle testgezinnen in gebruik genomen. Sedert dat moment heeft men gedurende acht maanden zeer intensief het gebruik van de settopboxen kunnen monitoren. Vanaf 30 juni jl. heeft de VRT geen nieuwe programma's meer op de box geplaatst en ook de nieuwspagina niet langer onderhouden. In juli en augustus werden geleidelijk aan alle boxen opgehaald bij de testgezinnen.

Zelfs al was dit proefproject grotendeels technologie-gedreven, toch stonden ook de gebruikersaspecten en de ontwikkeling van nieuwe contenttoepassingen mee centraal. In het tweede luik van dit project werd meer gefocust op de gebruiker, om na te gaan welke types van inhoud het meest interessant zijn. De personalisering van de relatie met de kijker/gebruiker die inherent is aan het digitaal thuisplatform bleek gepaard te gaan met een toenemende versnippering van het publiek, wat dan weer kon leiden tot een toename van de relatieve kost per eenheid. Daarom werd ook bekeken hoe een aangepaste en geïntegreerde back-office hiervoor een oplossing kan bieden.

De belangrijkste verdienste van dit project is dat van in het begin weloverwogen is gekozen voor het gebruik van open standaarden. Er moet immers ten allen prijze voorkomen worden dat de Vlaamse consument zich naargelang de aanbodleverancier verschillende settopboxen zou moeten aanschaffen.

Volledigheidshalve kan er hier aan toegevoegd worden dat het proefproject interactieve omroep van de e-VRT ‘digitaal thuisplatform’ in Schoten in de eerste helft van 2003 verlengd werd om de gebruiksmetingen af te ronden en aan te vullen met kwalitatief onderzoek. Een aantal inhoudelijke aanpassingen werden doorgevoerd op basis van de onderzoeksresultaten die in het eindrapport zullen verschijnen. Het project is in juni 2003 afgerond.

Op 18 juli 2003 besliste de Vlaamse regering op initiatief van de minister bevoegd voor het wetenschaps- en technologisch innovatiebeleid om het pilootproject rond interoperabiliteit van Interactieve Digitale Televisie in Vlaanderen (‘Vlaanderen Interactief’) te ondersteunen, waarin de drie grote omroeporganisaties VRT, VMMA en VT4 samenwerken met de twee belangrijkste distributienetwerken Telenet en Interkabel. Met dit project wil het consortium o.m. de commercieel implementeerbare waarde van de verschillende toepassingen gaan bepalen. Op die manier bouwt het ook verder op de bevindingen en knowhow van het e-VRT project, waarin eerder al het kijkersgedrag werd onderzocht.

Omdat dit pilootproject onlosmakelijk verbonden blijft met het mediabeleid, dat er op gericht is een dynamisch, pluriform en innovatief medialandschap te bewerkstelligen door het voeren van een pro-actief inclusief mediabeleid, zal de administratie Media mee instaan voor de opvolging van het project Vlaanderen Interactief.

Op 15 april 2003 werd ‘vrtnieuws.net’ gelanceerd, het online digitale nieuwskanaal van de VRT dat in meerdere opzichten voortspuit uit het proefproject Interactieve Omroep en als een spin-off van het e-VRT project kan beschouwd worden. De inhoud van het nieuwskanaal IO sluit sterk aan bij de inhoud van ‘vrtnieuws.net’ met multimediale nieuwsberichten (tekst, audio, video, foto, grafiek) die online opgevraagd kunnen worden.

Sinds september 2003 bewandelt de VRT verder de digitale weg met het opzetten van de speciale website www.50jaar.tv om de viering van 50 jaar televisie in Vlaanderen op multimediale manier meer luister te geven. Ook via deze website worden naast tekst en foto’s beelden uit het rijke archief van de openbare omroep op een interactieve wijze aangeboden.

2.2.3.3. MPEG

Dit onderzoeksproject moet leiden tot de oprichting in Vlaanderen van een competentiecentrum rond MPEG-technieken, waarbij verschillende partijen worden betrokken: de kenniscentra, de academische wereld, en bedrijven uit de media- en ICT-wereld. Het onderzoek maakt deel uit van de uitbouw van een ‘Content Management System’ dat al het bestaande en nieuwe inhoudelijke materiaal moet beheren. Dit impliceert ook de digitalisering van het bestaande archiefmateriaal. Er wordt nagegaan hoe dit op een uitwisselbare en duurzame manier mogelijk is, zodat dit materiaal over de bestaande en toekomstige kanalen en platformen kan worden geconsulteerd.

Het MPEG-project is een twee jaar durend onderzoeksproject i.s.m. IMEC en VUB/ETRO dat de interactiviteit en de meerkanaalspublicatie behandelt. Het onderzoek wordt toegespitst op het ontwikkelen van een generiek opslagformaat voor interactieve multimedia-inhoud. Het MPEG-project loopt af op 30 september 2003. Een voorstel voor een nieuw project dat daarbij aansluit, @Media (Advanced Media), ligt momenteel ter tafel. De VRT heeft hiervoor i.s.m. IMEC, VUB en de Universiteit van Gent een financieringsaanvraag ingediend bij het IWT.

2.2.3.4. ASP

Dit project moet er toe leiden dat de VRT een software dienstenplatform ontwikkelt voor de Vlaamse audiovisuele sector volgens het ASP-model (Application Service Provider).

Dit impliceert een levering van op software gebaseerde diensten (b.v. een boekhoudpakket, een ondertitelingtoepassing, een e-mail toepassing, enz.) waarvan klanten-bedrijven op basis van een inschrijvingscontract op afstand gebruik maken via een netwerk. De ASP is verantwoordelijk voor de aankoop en het onderhoud van de nodige infrastructuur en de softwaretoepassingen om een min of meer gestandaardiseerde dienstverlening aan een bedrijfssector tegen een periodieke vergoeding te verzorgen.

In het licht van de snelle evolutie van technologie en standaarden wordt momenteel onderzocht hoe het ASP-project kan ingevuld worden zodat het maximaal voordeel haalt uit de nieuwe ontwikkelingen. Momenteel wordt een studie uitgevoerd die o.m. een geactualiseerde visie rond ASP moet opleveren. Eenmaal deze visie bekend, kan bepaald worden hoe de backoffice moet georganiseerd worden en hoe deze backoffice in een volgende fase kan ge-externaliseerd worden. Tegen eind 2003 moet dit uitmonden in een strategie voor de periode 2004-2006.

2.3. *De verdere liberalisering van het radiolandschap*

2.3.1. Regelgevend kader

In de loop van 2001 werden de eerste landelijke radio-omroepen door het Vlaams Commissariaat voor de Media erkend, op basis van het decreet van 1 december 2000.

Met het decreet van 25 oktober 2002 werd de rechtsgrond gecreëerd om voortaan, in Vlaanderen naast particuliere landelijke radio in Vlaanderen en lokale radio-initiatieven, ook particuliere regionale radio mogelijk te maken.

Voortaan zijn er in Vlaanderen 4 categorieën particuliere radio's:

- 1° particuliere radio-omroepen die uitzenden voor de gehele Vlaamse Gemeenschap: de landelijke radio-omroepen;
- 2° particuliere radio-omroepen die uitzenden voor maximaal één provincie: de regionale radio-omroepen;
- 3° particuliere radio-omroepen die uitzenden voor een stad, een deel van een stad, een gemeente, een beperkt aantal aansluitende gemeenten of een welbepaalde doelgroep: de lokale radio-omroepen;
- 4° particuliere radio-omroepen die zich richten tot de Vlaamse Gemeenschap en die hun programma's uitsluitend via het kabelnet doorgeven: de kabelradio-omroepen.

De hierna volgende uitvoeringsbesluiten van het decreet van 25 oktober 2002 werden afgekondigd:

✓ het besluit van 14 maart 2003 tot wijziging van het besluit van 14 juli 1998 houdende de vaststelling van de procedure van het Vlaams Commissariaat voor de Media en houdende de aanvullende kwalificatiecriteria om te worden erkend als landelijke radio-omroep.

Met betrekking tot de landelijke radio-omroepen, wordt de bestaande procedure, ingevoegd bij het besluit van 27 april 2001, quasi-integraal overgenomen.

In het besluit worden het businessplan en het financiële plan conform het decreet opgesplitst in twee afzonderlijk te beoordelen kwalificatiecriteria, wat ook een aanpassing van de wegingpercentages als gevolg heeft.

Tevens wordt de wijze van betaling van de jaarlijkse vergoeding voor de ingebruikneming en het behoud van de toegewezen frequenties verduidelijkt.

De procedure met betrekking tot de regionale radio's is nagenoeg identiek als deze van toepassing op de landelijke radio's. Er zijn een viertal specifieke verschillen:

- bij de aanvraag tot erkenning moet een verklaring worden gevoegd m.b.t. de eventuele samenwerking met de regionale televisieomroep op het vlak van de programma-aanmaak, informatiegaring en reclamewerving;
- kandidaten kunnen voor meerdere verzorgingsgebieden een aanvraag indienen, mits aanduiding van het verzorgingsgebied dat de voorkeur geniet;
- de wegingcoëfficiënt van de aanvullende kwalificatiecriteria verschilt enigszins van die voor de landelijke radio's;
- het inschrijvingsgeld bedraagt 2.480 euro.

In tegenstelling tot de landelijke en regionale radio-omroepen, wordt bij de erkenning van lokale radio-omroepen geen specifieke wegingcoëfficiënt van de kwalificatiecriteria gehanteerd. De erkenningen zullen worden verleend op basis van de concrete invulling van programma-aanbod en zendschema, de aantoonbare en beschreven radio-ervaring en de band met de lokale gemeenschap, de infrastructuur, het financiële plan en de financiële structuur.

In de aanvraag tot erkenning moet worden verklaard of de lokale radio onafhankelijk zal werken dan wel in een samenwerkingsverband zal deelnemen.

Aanvragen voor een erkenning worden ingediend bij middel van een standaardformulier. Een kandidaat kan slechts voor één lokaliteit een aanvraag indienen. Indien er meerdere frequenties per lokaliteit beschikbaar zijn, duidt de aanvrager zijn orde van voorkeur aan.

De aanvragers die op 1 januari 2002 erkend waren als lokale radio, dienen bij hun kandidatuur geen inschrijvingsgeld te betalen.

✓ Het besluit van 13 juni 2003 betreffende de toekenning van zendvergunningen aan de erkende particuliere landelijke, regionale en lokale radio-omroepen.

Dit besluit bepaalt de technische voorschriften van de zendvergunningen van de landelijke, regionale en lokale radio-omroepen.

De bestaande besluiten voor de toekenning van zendvergunningen aan de landelijke radio-omroepen (d.d. 13 juli 2001) en voor de lokale radio's (d.d. 5 maart 1996, gewijzigd op 14 juli 1998) worden opgeheven.

✓ Op 18 juli 2003 werd het besluit van de Vlaamse regering houdende bepaling van het aantal particuliere landelijke, regionale en lokale radio-omroepen dat kan worden erkend en houdende de opstelling van het frequentieplan en de vaststelling van de frequentiepakketten en de frequenties die ter beschikking worden gesteld van de particuliere landelijke, regionale en lokale radio-omroepen afgekondigd.

Het decreet van 4 juni 2003 of het zogenaamde 'mini-decreet'

In dit verband kan specifiek de aandacht gevestigd worden op het decreet van 4 juni 2003. Van bij de oprichting van het Vlaams Commissariaat voor de Media in 1997 is het toekennen van opportuniteitsbeslissingen aan het Vlaams Commissariaat voor de Media altijd een discussiepunt gebleven. Na de moeilijkheden in verband met de erkenning van landelijke radio's is duidelijk gebleken dat deze erkenningbevoegdheid het Vlaams Commissariaat voor de Media in een ongelijke positie stelde om de beslissingen t.o.v. het Vlaams Parlement te kunnen verantwoorden. Ook de politieke verantwoording was niet mogelijk omdat de Vlaamse regering geen enkele bevoegdheid terzake had.

Met het decreet wordt de beslissingsbevoegdheid van het Commissariaat inzake media-erkenningen beperkt tot een conformiteitcontrole. Als een beslissing om een erkenning af te leveren een opportuniteitsafweging inhoudt, moet de politiek haar volle verantwoordelijkheid nemen.

In het decreet wordt dan ook bepaald dat de bevoegdheid om de erkenningen van landelijke, regionale en lokale radio-omroepen af te leveren onder de bevoegdheid van de Vlaamse regering ressorteert. Het Vlaams Commissariaat voor de Media adviseert de Vlaamse regering hierbij met betrekking tot de conformiteit van het radiodossier, omdat dit geen opportuniteitsbeslissing betreft.

Voor de overige omroepen blijft het Commissariaat instaan voor de erkenningen. Het Commissariaat blijft daarnaast bevoegd om de nodige vergunningen af te leveren.

Bij besluit van 18 juli 2003 werd de procedure, zoals vastgelegd in het besluit van 14 juli 1998, aan deze nieuwe bevoegdheidsverdeling tenslotte aangepast.

Met de hierboven vermelde decreten en besluiten werd het regelgevend kader gecreëerd nodig om te kunnen overgaan tot de nieuwe erkenningen van de regionale en lokale radio's.

De procedure hiertoe werd opgestart met de oproepen van het Vlaams Commissariaat voor de Media, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad op 29 juli 2003, 5 augustus 2003 en 12 augustus 2003. Het is de bedoeling de procedure in het najaar van 2003 af te ronden.

2.3.2 Stand van zaken frequentieplanning

2.3.2.1. Herverdeling van het FM-frequentieplan: uitgangspunten.

In de band 87.5-102.1 MHz werd een studie uitgevoerd door Nozema. Nadat de coördinatieprocedure en erkenningsronde afgerond werden, mochten twee landelijk particuliere radio-omroepen opstarten. In uitvoering van het Vlaams regeerakkoord en na de herplanning van dit bandgedeelte, dat voorheen altijd was gereserveerd voor de openbare omroep, was het de ambitie van deze regering ook een herplanning door te voeren van de band 102.2-104.8 MHz, en om na te gaan welke mogelijkheden er waren om enerzijds de (huidig bestaande) landelijke netten te versterken en anderzijds regionale radio's te kunnen opstarten. Zoals in de beleidsnota media aangekondigd, werd ervoor gekozen in de zogenaamde bovenband 104.9-107.9 MHz naar een status-quo te streven, met respect voor het Low Power Agreement, en die band exclusief voor te behouden voor lokale radio's die met laag vermogen uitzenden.

Voor de band 102.2-104.8 MHz werd beslist terug te keren naar de grootvermogenassignaties, vastgelegd in 1984 in het Akkoord van Genève. De grootvermogenzenders waren geconcentreerd rond een aantal frequenties: 102.5 MHz in Genk, 102.9 MHz in Schoten, 103 MHz in Knokke, 103.1 MHz in Waver-Overijse, 103.4 MHz in Westerlo, 103.5 MHz in Destelbergen en 104.1 MHz in Aalter.

Eertijds waren deze grootvermogenzenders in België (dus zowel Vlaanderen als Wallonië) opgedeeld in laagvermogenassignaties. Dat werkte vrij behoorlijk in de tweede helft van de jaren tachtig, maar het systeem werd volledig ondergraven toen de Franse Gemeenschap in 1994 unilateraal, en zonder overleg met de Vlaamse Gemeenschap, besliste terug te keren naar de grootvermogenassignaties. Daardoor werden Vlaamse laagvermogenzenders, niet alleen in Brussel maar in de hele Rand, weggevaagd. De strategische keuze werd vervolgens gemaakt om in de band 102.2-104.8 MHz terug te keren naar de grote vermogens van Genève, zodat kleine radio's, die geen overlevingskansen in deze zone meer hadden, zich zouden kunnen herpositioneren.

De uitgangspunten van de herverdeling zijn dus: voor de onderste band de Nozema-studie, voor de middenband de studie van Broadcast Partners, en voor de bovenband de beslissing om bij de Low Power Agreement te blijven. Het is hierbij altijd de bedoeling geweest te onderzoeken hoe de beschikbare frequentieruimte maximaal benut kon worden. Dat wordt ook aanbevolen door de Europese Commissie, die stelt dat frequentieruimte, zeker op de FM-band, schaars is, en dat het dan ook belangrijk is ze optimaal te gebruiken.

In het frequentieplan werd ook gezocht naar een maximalisering van de mogelijkheden voor lokale radio's. In het totaal zijn er 294 potentiële lokale frequenties. Het grote verschil met vroeger is dat definitief afgestapt wordt van laagvermogenzenders. Er is geprobeerd zoveel mogelijk stedelijke frequenties te introduceren met een hoger vermogen, namelijk tussen 500 watt en 5 kilowatt. Wel wordt altijd een vorm van directiviteit opgelegd om zo de frequentieruimte maximaal te kunnen benutten. Er zullen dus niet alleen landelijke en regionale, maar ook stedelijke zenders met een voldoende zwaar vermogen zijn. Het luistercomfort moet daardoor kunnen worden versterkt, net als de economische leefbaarheid.

2.3.2.2. Hervreiding van het FM-frequentieplan: stand van zaken coördinatieprocedure.

In de loop van deze ambtstermijn (1999-2004) werden tot nu toe drie grote frequentiepakketten ter coördinatie aangeboden aan de nationale (conform het KB van 10 januari 1992) en internationale administraties (conform het akkoord van Genève van 1984):

- op 17/11/2000 een pakket van 67 frequenties in de band 87.5-102.1 MHz (op basis van de zogenaamde Nozema-studie);
- op 22/06/2001 een pakket van 60 frequenties in de band 102.2-104.8 MHz (op basis van de zogenaamde Broadcast Partners-studie);
- op 02/12/2002 een pakket van 21 frequenties in de gehele band 87.5-107.9 MHz (als resultaat van de onderhandelingen met de Franse Gemeenschap).

Zowel de nationale als internationale coördinatieprocedure is volledig afgerond. De beslissing van het Overlegcomité van 29 november 2002 bevestigt dat er een volledig technisch akkoord is voor alle Vlaamse frequenties en hecht zijn principiële goedkeuring aan de radiofrequentieplannen van de drie Gemeenschappen onder de opschortende voorwaarde van een laatste verificatie van 9 Franstalige zenders, teneinde na te gaan of zij een optimale dekking verzekeren van Brussel.

Ook het BIPT bevestigde dat in een brief van 20/08/2002: “Het is in elk geval zo dat het BIPT oordeelt dat de procedure conform art.2 van het omstreden KB voor deze zenders momenteel afgesloten is, m.a.w. het BIPT is niet van oordeel dat er voor deze zenders nog bijkomende stappen door het BIPT ondernomen kunnen worden binnen de door ons door het KB toegekende bevoegdheden.”

2.3.2.3. Hervreiding van het FM-frequentieplan: het nieuw Vlaamse frequentieplan.

Het voorliggende frequentieplan bevat 402 frequenties waarvan:

- 32 bestemd zijn voor de openbare radio-omroep;
- 43 bestemd zijn voor de landelijke particuliere radio-omroepen;
- 28 bestemd zijn voor de regionale particuliere radio-omroepen;
- 294 bestemd zijn voor de lokale radio-omroepen;
- 3 bestemd zijn voor de BRF (de Duitstalige openbare radio-omroep);
- 2 bestemd zijn voor militair gebruik.

De frequenties voor de openbare radio-omroep bevinden zich in het bandgedeelte 87.5 - 102.1 MHz, de frequenties voor de landelijke particuliere radio-omroepen en voor de regionale particuliere radio-omroepen in het bandgedeelte 87.5 - 104.8 MHz terwijl de lokale frequenties gelegen zijn in de gehele FM-band 87.5 - 107.9 MHz, met dien verstande dat de radio-omroepen gelegen tussen 104.9 - 107.9 MHz laagvermogenzenders zijn vermits het frequentieplan in deze band ongewijzigd blijft conform de door België aangegane engagementen onder het Low Power Agreement.

Wat betreft de **aanpassing van het KB van 10 januari 1992** houdende klankradio-omroep in frequentiemodulatie in de band 87.5 - 108.0 MHz werd er geen vooruitgang geboekt in de besprekingen. De Franse Gemeenschap blijft uit eigen belang de rol van het BIPT betwisten.

Gelet op de hangende discussies tussen de Gemeenschappen blijft de Vlaamse Gemeenschap meer dan ooit vragende partij voor een adequate en snelle aanpassing van het KB. Terzake kunnen nogmaals de noodzakelijke uitgangspunten die ook reeds in de vorige beleidsbrief werden aangestipt worden aangehaald:

De Vlaamse Gemeenschap blijft op een correcte toepassing van het Koninklijk Besluit van 10/01/1992 aandringen. In juli en augustus van dit jaar werd hierover de voorzitter van de Raad van het BIPT aangeschreven waarbij herhaaldelijk wordt aangedrongen opdat de federale overheid en het BIPT zorgen voor een sluitende en correcte werking van de federale bevoegdheid inzake etherpolitie. Meer specifiek is duidelijk gemaakt dat het niet langer kan worden aanvaard dat overtredingen van Franstalige radio's

worden gedoogd en dat de Vlaamse radio's, zowel openbare als particuliere, als gevolg hiervan worden weggedrukt. Hoopgevend is dan ook het recente schrijven van het BIPT waarin melding wordt gemaakt van het zoeken naar een oplossing ten gronde. Het spreekt voor zich dat de Vlaamse Gemeenschap dit van kortbij zal blijven opvolgen.

2.3.3. Digitale aardse radio of T-DAB (terrestrial digital audio broadcasting)

In het licht van het akkoord van Wiesbaden van 1995 beschikt Vlaanderen over twee frequentieblokken die quasi de ganse Vlaamse Gemeenschap kunnen bedienen, nl. 12A en 6C. Beide blokken werden in principe geconverteerd in assignaties. Hierbij is 12 A momenteel in gebruik door de VRT en staat 6C in principe ter beschikking van de landelijke radio-omroepen.

Voor de frequentieblokken 11B en 11C, initieel bedoeld voor respectievelijk Oost-/West-Vlaanderen en Vlaams-Brabant/Antwerpen wordt getracht het beoogde verzorgingsgebied uit te breiden. De coördinatie van die uitbreidingen is nog niet volledig afgerond en de conversie van de allotments in concrete assignaties werd nog niet aangevat.

Na de planningsconferentie van Maastricht van 2002 verkreeg Vlaanderen nog bijkomend de volgende frequentieblokken voor de realisatie van provinciale dekkingen: LH voor West-Vlaanderen, LB voor Oost-Vlaanderen, LC voor Vlaams-Brabant en Brussel, LA voor Antwerpen en LK voor Limburg.

De conversie van deze allotments in de 1.5 GHz-band in concrete assignaties werd nog niet aangevat en voor LC (Vlaams-Brabant en Brussel) dringt zich een bijkomende coördinatie met het Verenigd Koninkrijk op bij implementatie voor 2008.

De doorbraak van T-DAB is er op dit ogenblik nog steeds niet in hoofdzaak omwille van de toch nog steeds beperkte ontvangstapparatuur.

2.4. *De regionale televisie-omroepen*

In de beleidsbrief 2003 werd reeds de aandacht gevestigd op de rol die de regionale omroepen als volwaardig medium kunnen vervullen in het overheidscommunicatiebeleid van de Vlaamse Gemeenschap. Door de specifieke band die bestaat tussen de regionale omroepen en hun respectievelijke zendgebieden, zijn de eerstgenoemden uitstekend geschikt om te worden ingeschakeld in de communicatie tussen de Vlaamse regering en de bevolking.

Ter illustratie: in 2002 werd door de Vlaamse overheid voor 3.122.446 euro mediaruimte aangekocht bij de regionale zenders. De totale mediabesteding van de Vlaamse overheid in 2002 via regionale televisie geeft een stijging weer van +1,6 miljoen euro tegen 2001, daar waar het in 2001 met 4,7% tegenover 2000 was toegenomen. Een vergelijking leert dat in 2002 voor 18.345.669 euro mediaruimte aangekocht werd door de Vlaamse overheid. Hiervan werd 33,7% gespendeerd aan televisiezendtijd (hetzij 6.188.455 euro). Daarvan werd dus 3.122.446 euro mediaruimte aangekocht bij de regionale zenders in 2002.

Er is nu ook decretaal bepaald dat de regionale televisieomroepen kunnen samenwerken met de regionale en lokale radio-omroepen uit hun zendgebied.

2.5. De deelname aan de Stichting BVN

(Het Beste van Vlaanderen en Nederland)

2.5.1. De Vlaamse Gemeenschap participeert reeds sedert 1999 in BVN

“Het Beste van Vlaanderen en Nederland” is een samenwerkingsverband tussen NOS, Wereldomroep en de Vlaamse Gemeenschap, met de bedoeling om via satellietuitzendingen wereldwijd informatie te verschaffen over Vlaanderen aan Nederlandstaligen in het buitenland. Het BVN-programma werd aanvankelijk gedistribueerd in de volgende gebieden:

- Europa inclusief Canarische eilanden
- Europa en Europees Azië, geheel Noord-Afrika, Midden-Oosten t/m Perzische Golf en Teheran
- Oostkust USA, Caribisch gebied, (bijna) geheel Zuid-Amerika
- USA, Zuidoost-Canada
- Zuidelijk Afrika (Zuid-Afrika, Lesotho, Swaziland, Botswana, Namibië, Mozambique, Zimbabwe, Zambia en Malawi).

Ondertussen worden de programma's van BVN quasi wereldwijd uitgezonden.

Tussen de Vlaamse Gemeenschap en BVN werd een participatie-overeenkomst gesloten, ondersteund door een overeenkomst tussen de Vlaamse Gemeenschap en de VRT om het aanleveren van programma's vanwege de VRT ten overstaan BVN te waarborgen.

De subsidie werd met ingang van 2001 verhoogd tot 1.239.000 euro.

2.5.2. Verlenging van de participatie in BVN

De Vlaamse regering heeft op 16 juni 2003 beslist verder te participeren in BVN en dit voor de periode 2003-2005.

In uitvoering van deze beslissing werd tussen de Vlaamse Gemeenschap en BVN op 14 juli 2003 een beheersovereenkomst gesloten over de participatie van de Vlaamse Gemeenschap in BVN en op 10 juli 2003 een overeenkomst tussen de Vlaamse Gemeenschap en de VRT omtrent de aanlevering van programma's vanwege de VRT t.v.v. BVN.

Beide overeenkomsten lopen over de periode van 1 januari 2003 tot en met 31 december 2005.

Voor 2003 is een subsidie van 1.239.000 euro ingeschreven (programma 72.3 – basisallocatie 41.01).

De grote uitgangspunten van de nieuwe overeenkomst BVN/Vlaamse Gemeenschap zijn:

- een verlenging van 3 jaar met een gelijkblijvende Vlaamse participatie van 1.239.000 euro;
- het Vlaamse aandeel in het programmarooster bedraagt over het hele jaar gemeten ten minste 20% van de uitzendingen;
- BVN zal de Vlaamse visibiliteit en herkenbaarheid van het BVN-programma vergroten in overleg en samenwerking met de VRT;
- het bereik van BVN is quasi wereldwijd.

2.6. *Digitale aardse televisie of DVB-T (digital video broadcasting – terrestrial)*

In de beleidsbrief media 2003 werd reeds gemeld dat in Chester in 1997 een multilateraal coördinatieakkoord werd gesloten op Europees niveau i.v.m. technische criteria, coördinatieprincipes en procedures voor de introductie van digitale aardse televisie. Er werden toen geen frequentieplannen opgesteld, maar enkel coördinatieregels afgesproken om DVB-T te kunnen introduceren in Europa. Hierdoor werden de Europese landen verplicht om zelf plannen voor digitale aardse televisie op te stellen.

De Vlaamse Gemeenschap ontwierp een voorlopig DVB-T plan en startte in 1999 de coördinatieaanvraag op conform Chester 1997 om voldoende voorbereid te zijn bij de doorbraak van DVB-T. Het betrof hier een conversie met uitbreiding van bepaalde Vlaamse analoge assignaties uit het plan van Stockholm 1961 (analoge televisieplan). De onderhandelingen met de buurlanden i.v.m. deze coördinatieaanvraag zijn nog volop bezig.

Internationaal valt op te merken dat de International Telecommunication Union (ITU) beslist heeft om een conferentie te organiseren om het akkoord van Stockholm 1961 te herzien (analoge televisie in de Europese zone). Deze conferentie zal bestaan uit twee sessies. De eerste sessie gaat door in mei 2004 teneinde de technische criteria en planningsmethodes te ontwikkelen ter voorbereiding van de tweede sessie die in principe ten vroegste eind 2005 plaatsvindt om dan te komen tot een plan voor digitale omroep in de banden III, IV en V. In het licht hiervan werd ook trilateraal overleg opgestart met Nederland en Duitsland. Wellicht wordt ook met andere buurlanden zo een overleg opgestart.

Op het EU-niveau kan worden aangestipt dat de lidstaten tegen eind 2003 hun plannen dienen te publiceren met betrekking tot de omschakeling van analoge naar digitale omroep (met de nadruk op televisie).

In een recente mededeling van de Europese Commissie wordt in dat verband vermeld dat er niet wordt gedacht aan een dwingend kader of aan een gemeenschappelijke datum voor de stopzetting van analoge omroep of aan een verbod op de verkoop van analoge ontvangers in de EU.

Vlaanderen zal een tijdsplan opstellen voor de omschakeling van analoge naar digitale televisie en de uitschakeling van analoge TV.

2.7. *Het kabelaanbod van de Vlaamse Gemeenschap*

2.7.1. Algemene beschouwingen

Het kabelaanbod van de Vlaamse kabelmaatschappijen is t.a.v. het voorbije jaar nauwelijks gewijzigd.

Te noteren vallen wel de volgende beslissingen van het Vlaams Commissariaat voor de Media met betrekking tot de overdracht van vergunningen verleend aan kabelmaatschappijen.

- Op 13 december 2002 werd de overdracht goedgekeurd van de vergunning voor het aanleggen en exploiteren van een kabelbesluit van CV Havi-TV aan de CV WVEM;
 - Op 13 december 2002 werd de overdracht goedgekeurd van de vergunning voor het aanleggen en exploiteren van een kabelnet van 10 kabelmaatschappijen (het gaat hier om de zogenaamde gemengde intercommunale kabelmaatschappijen, te weten, NVTeveWest, NVTeveOost, CVTevelo, CV Telekempo, CVBA Iverlek, CVIveka, CV Interty, CV Imea, CV Integan, CVBA Gaselwest) aan NV MIXT ICS;
- De overdracht van de vergunningen trad in werking op 1 januari 2003 .

In de beleidsbrief Media werd reeds gemeld dat de gesprekken met de kabelmaatschappijen worden verdergezet teneinde tot afspraken te komen met betrekking tot een transparante, niet-discriminatoire tegen redelijke voorwaarden gewaarborgde toegang tot de kabelinfrastructuur in hoofde van de programma-aanbieders. Eén van de heikele punten was de prijszetting ten opzichte van de verschillende omroepen. De aanbieders van kabelnetwerken zoeken mede in functie van de staat van het digitaliseringsaanbod naar betere evenwichten.

Volledigheidshalve kan hier worden aan toegevoegd dat met de recente start van 'Vlaanderen Interactief' (zie supra), een samenwerkingsverband tussen Telenet en Interkabel, de sterke netwerkinfrastructuur in Vlaanderen gevaloriseerd wordt waarmee 98% van de bevolking wordt bereikt. De deelnemende omroepen in deze fase, met name VMM, VRT en VT4 zijn de voornaamste contentproviders en hebben samen een marktaandeel van 85%.

In het voorontwerp van decreet tot omzetting in het interne recht van de Vlaamse Gemeenschap van de Europese communicatierichtlijnen van 7 maart 2002, wordt de term kabelmaatschappijen niet langer gebruikt. Voortaan wordt de term "aanbieders van kabelnetwerken" gehanteerd.

2.7.2. De must-carry-regeling

De aanbieders van kabelnetwerken zijn op basis van artikel 112, §1 van de gecoördineerde decreten verplicht een aantal radio- en televisieomroepprogramma's via hun kabelnet door te geven.

Wat televisie betreft zijn dit naast de Vlaamse omroepprogramma's TV1, Canvas/Ketnet, VTM, Kanaal 2, Jim-TV, VT4, EventTV, Kanaal Z, Vitaya en de omroepprogramma's van de erkende regionale omroepen van hun zendgebied, RTBF 1 en 2 en de televisieomroepprogramma's van de Nederlandse openbare omroep.

Medio 1999 formuleerde de Europese Commissie een aantal opmerkingen m.b.t. de must-carry-regeling binnen de Vlaamse Gemeenschap. Europa heeft na het antwoord van de Vlaamse Gemeenschap geen verdere stappen meer genomen in deze procedure. Integendeel, er startte een overleg met de Commissie en er werden een aantal voorstellen geformuleerd om een must-carry-regel te ontwerpen op basis van inhoudelijke culturele criteria. Deze voorstellen werden door de Commissie echter niet aanvaard. Een beloofde schriftelijke bevestiging hieromtrent bleef tot nog toe uit o.m. ook omdat Europa denkt aan een mededeling met richtlijnen m.b.t. de toepassing van de must-carry-regel.

Intussen moet worden verwezen naar de richtlijn 2002/22/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 maart 2002 inzake de universele dienst en gebruikersrechten met betrekking tot elektronische communicatienetwerken en - diensten (Universeledienstrichtlijn) en meer bepaald naar artikel 31 dat luidt als volgt:

"1. De lidstaten kunnen ten aanzien van nader bepaalde radio- en televisieomroepennetten en -diensten aan de onder hun bevoegdheid ressorterende ondernemingen die elektronische communicatienetwerken aanbieden welke voor de distributie van radio- of televisie-uitzendingen naar het publiek worden gebruikt, redelijke doorgifteverplichtingen opleggen indien deze netwerken voor een significant aantal eindgebruikers het belangrijkste middel zijn om radio- en televisie-uitzendingen te ontvangen. Dergelijke verplichtingen worden alleen opgelegd indien zij noodzakelijk zijn om duidelijk omschreven doelstellingen van algemeen belang te verwezenlijken en moeten evenredig en transparant zijn.

2. Noch lid 1 noch artikel 3, lid 2, van Richtlijn 2002/19/EG (Toegangsrichtlijn) doen afbreuk aan de mogelijkheid voor lidstaten om al dan niet een passende vergoeding vast te stellen voor de overeenkomstig dit artikel genomen maatregelen en er tevens voor te zorgen dat er in vergelijkbare omstandigheden geen sprake is van discriminatie in de behandeling van ondernemingen die elektronische communicatienetwerken aanbieden. Wanneer vergoeding wordt aangeboden zorgen de lidstaten ervoor dat dit gebeurt op evenredige en transparante wijze."

De Europese commissie is dus vooral voorstander van een proportionele (i.e. een beperkte) en zeer transparante must-carry-regel waaronder volgens de Europese commissie a.h.w. enkel de omroepprogramma's van de openbare en de regionale omroepen zouden kunnen worden behouden.

De Vlaamse Gemeenschap heeft in het ontwerp van decreet tot omzetting van de Richtlijn in interne wetgeving hiermee rekening gehouden. In artikel 107 §1 van het ontwerp van decreet tot omzetting van de telecomrichtlijnen wordt het bestaande must-carry-regime aangepast aan de vereisten van artikel 31 van de Universeledienstrichtlijn.

Daarnaast wordt voorgesteld om een nieuwe must-carry-verplichting te voorzien ter ondersteuning van nieuwe Nederlandstalige televisieomroepinitiatieven die het omroeplandschap kunnen diversifiëren, op voorwaarde dat gewerkt wordt met een zendschema van minder dan 1.500u per jaar, herhalingen niet inbegrepen, en dit enkel gedurende de eerste twee jaar van de erkenning.

Hoewel artikel 31.2 Universeledienstrichtlijn in die mogelijkheid voorziet, worden de bovengenoemde must-carry-verplichtingen niet gecompenseerd door enige vergoeding, noch vanwege de Vlaamse Gemeenschap, noch vanwege de begunstigde omroepen. Om alle misverstanden te vermijden wordt dit in het laatste lid van artikel 107 §1 van het ontwerp geëxpliciteerd.

Met toepassing van artikel 31 Universeledienstrichtlijn zal de Vlaamse Gemeenschap de opgelegde doorgifteverplichtingen regelmatig evalueren en nagaan of het hierboven geschetste regime – rekening houdend met de ontwikkelingen van de technologie en van de markten – nog voldoende noodzakelijk en evenredig is.

2.7.3. De evenementenregeling

In de beleidsbrief 2003 werd reeds een uitgebreide toelichting gegeven met betrekking tot de zogenaamde evenementenregeling. Volledigheidshalve worden hier de voornaamste aandachtspunten nog even onder de aandacht gebracht.

Artikel 76 §1 van de decreten betreffende de radio-omroep en de televisie van 25 januari 1995 bepaalt dat de Vlaamse regering een lijst opstelt van evenementen die van een aanzienlijk belang voor de samenleving worden geacht en die, om die reden, niet op een exclusieve basis zodanig mogen worden uitgezonden dat een belangrijk deel van het publiek in de Vlaamse Gemeenschap dergelijke evenementen niet via rechtstreekse of uitgestelde verslaggeving op de kosteloze televisie kan volgen.

Deze bepaling geeft, wat de Vlaamse Gemeenschap betreft, uitvoering aan artikel 3bis van de Europese Richtlijn televisie zonder grenzen van 3 oktober 1989, zoals gewijzigd bij de Richtlijn van 30 juni 1997.

Deze evenementenregeling moet er voor zorgen dat de voor het publiek belangrijkste evenementen zo veel mogelijk prioritair via de opennet-omroepen worden uitgezonden.

Aangezien de Europese Commissie van oordeel is dat per lidstaat slechts één evenementenlijst kan worden goedgekeurd, was in laatste instantie ook nog een voorafgaand overleg met de Franse Gemeenschap noodzakelijk. Na informeel overleg met zowel de Franse Gemeenschap als de Europese Commissie, werd uiteindelijk een gemeenschappelijke lijst voorgelegd. Op 30 augustus 2002 hebben de bevoegde Franse Gemeenschapsminister en de Vlaamse minister voor media een “Conventie betreffende de gemeenschappelijke lijst van evenementen voor het publiek” ondertekend.

De lijst bevat een gemeenschappelijk deel en een deel dat evenementen opneemt die enkel voor één gemeenschap gelden. Het gaat hier om een vrij omvangrijke lijst met voornamelijk sportieve evenementen, in het bijzonder voetbal en wielrennen.

Als cultureel evenement is de Koningin Elisabethwedstrijd opgenomen.

De opgestelde evenementenlijst werd begin september 2002 officieel aangemeld bij de Europese Commissie. In een schriftelijke reactie heeft de Commissie vervolgens enkele opmerkingen geformuleerd met betrekking tot de vermelding van een aantal evenementen en de toetsing aan het proportionaliteitsbeginsel. Hierop volgde nog briefwisseling tussen de Franse en de Vlaamse Gemeenschap en de Commissie. De Vlaamse en Franse Gemeenschap toonden zich hierbij bereid om nog een aantal evenementen van de lijst te schrappen. In september 2003 heeft de Commissie nog bijkomend overleg gewenst met vertegenwoordigers van de administraties van de Vlaamse en de Franse Gemeenschap. Na afloop van dit gesprek had de Commissie wat de Vlaamse Gemeenschap betreft enkel nog een voorbehoud m.b.t. de vermelding van de GP van België Motorcross. Het voorstel is dan ook om dit evenement eveneens van de lijst te schrappen.

De lijst moet vervolgens nog voor advies aan het Contactcomité van de Europese Commissie (i.e. het overlegcomité opgericht als gevolg van de Televisierichtlijn) worden voorgelegd, waarna de Europese Commissie - o.m. ook het directoraat-generaal Interne Markt - zich over de lijst zal uitspreken.

2.8. *Andere regelgevende initiatieven*

2.8.1. Artikel 80,§3, van de gecoördineerde decreten, dat werd ingevoegd door het decreet van 28 april 1998, luidde oorspronkelijk als volgt:

"Het is de omroepen van of erkend door de Vlaamse Gemeenschap verboden betaalde boodschappen ten voordelen of ten promotie aan een politieke partij uit te zenden."

In het najaar van 2002 werd door de particuliere televisie-omroep Event-TV, die uitzendt onder de naam Liberty-TV, aan politici de mogelijkheid gegeven tegen vergoeding zendtijd te verkrijgen, zonder dat de naam van de politieke partij daarbij expliciet werd vernoemd.

Bij het decreet van 28 februari 2003 werd bovengenoemde §3 vervangen door de volgende bepaling:

"Het is de omroepen van of erkend door de Vlaamse Gemeenschap verboden om tegen betaling aan politieke mandatarissen of kandidaatsmandatarissen en aan politieke partijen zendtijd ter beschikking te stellen."

Met deze wijziging aan art 80, §3 van de gecoördineerde decreten werd deze discussie omtrent de interpretatie van de regelgeving inzake reclame voor politici op radio en televisie beëindigd.

2.8.2. Op 29 juli 2003 heeft het Vlaams Parlement een voorstel van decreet aangenomen houdende het recht op informatie in radio en televisie en houdende instelling van een recht van antwoord en een recht van mededeling ten aanzien van radio en televisie.

Het decreet werd geïntegreerd in de gecoördineerde mediadecreten door de invoeging van een titel Vsexies.

Het opzet van het decreet is driedig:

- het recht op informatie van radio en televisie wordt decretaal vastgelegd;
- het recht van antwoord t.a.v. de televisie- en radio-omroepen van of erkend door de Vlaamse Gemeenschap wordt ingevoerd;
- een recht van mededeling van de omroepen wordt ingevoerd.

Het decreet heeft een zeer lange voorgeschiedenis.

Op 23 januari 2001 werd bij het Vlaams Parlement een motie ingediend betreffende een belangenconflict (par. st. VI. Parl. 2000-2001, nr. 538/1) tegen het wetsontwerp betreffende het recht op antwoord en het recht van informatie dat in het federale parlement was ingediend (parl. St. Kamer 1999-2000)n DOC 50 0815/001). De indieners stelden dat het federale parlement niet bevoegd was inzake het recht op antwoord, en dat deze bevoegdheid toekomt aan de gemeenschappen.

De motie betreffende een belangenconflict werd met eenparigheid van stemmen aangenomen door het Vlaamse Parlement op 28 maart 2001. Dit heeft geleid tot de toepassing van de door de gewone wet van 9 augustus 1980 tot hervorming der instellingen voorziene procedure.

Er werd een overleg georganiseerd tussen het Vlaams Parlement en de Kamer. Dit overleg heeft echter niet tot een oplossing geleid. De Senaat adviseerde op 12 juli 2001 aan het Overlegcomité om vast te stellen dat het opgeworpen belangenconflict een louter bevoegdheidsconflict betreft, zodat de procedure van het belangenconflict kon worden afgesloten. In subsidiaire orde achtte de Senaat de federale wetgever bevoegd. Het Overlegcomité heeft zich in zijn vergadering van 26 oktober 2001 aangesloten bij het advies van de Senaat: het gaat om een bevoegdheidsconflict, waardoor de procedure voor het Overlegcomité als afgesloten kan worden beschouwd.

Inzake het recht op antwoord werden door zowel het Arbitragehof als de Raad van State verschillende uitspraken gevelend en adviezen verleend, het meest recente hierbij was het advies van de Raad van State d.d. 14/01/2003 bij het hierbij bedoelde decreet.

Alle hierboven bedoelde uitspraken/arresten/adviezen bevestigen de stelling dat inzake het recht van antwoord - dat een afgeleide is van het recht op vrije meningsuiting - de Vlaamse Gemeenschap bevoegd is om regeland op te treden voor de audiovisuele media. Radio en televisie behoren immers tot de bevoegdheid van de Gemeenschappen.

Het recht van antwoord ten aanzien van de schrijvende pers blijft echter een federale aangelegenheid. Deze materie is geregeld in de wet van 23 juni 1961 betreffende het recht op antwoord.

2.9. *Initiatieven in het kader van de journalistiek*

De Vlaamse Gemeenschap steunt vanuit het mediabeleid actief een aantal journalistieke initiatieven waarvan zij meent dat ze zowel bijdragen tot kwalitatief journalistiek werk alsook de informatieverstrekking ten behoeve van de burger ten goede komt.

2.9.1. Fonds Pascal Decroos

Het Fonds Pascal Decroos vzw is actief op het vlak van de kwaliteits- en onderzoeksjournalistiek.

De missie van het Fonds is driedelig:

- het bevorderen van kwaliteits- en onderzoeksjournalistiek in Vlaanderen en daarbuiten;
- het creëren van de mogelijkheid voor jonge mensen journalistieke talenten in de praktijk te ontwikkelen;
- het bijeenbrengen van mensen uit verschillende hoeken en lagen van de maatschappij.

Concreet kent het Fonds werkbeurzen toe, reikt jaarlijks een Vlaamse Scriptieprijs uit voor jong journalistiek talent en organiseert colloquia, studiedagen, denktanks en evenementen voor een breed publiek met het oog op de promotie van de kwaliteitsjournalistiek.

De hoofdpdracht bestaat in het toekennen van beurzen aan bijzonder journalistiek werk. Het betreft een vorm van journalistiek die om intensief onderzoek vraagt en waarvoor hoge voorbereidingskosten worden

gemaakt en die binnen de reguliere werking van een redactie quasi onmogelijk zijn. Ook stagiairs en beginnende journalisten kunnen hiervoor terecht. Hiertoe dient 2/3 van de subsidie (of minimaal 123.950 euro) te worden aangewend. De afgewerkte projecten worden gepubliceerd of uitgezonden. Het betreft in hoofdzaak kranten- of tijdschriftartikels, boeken en televisiereportages en ook enkele publicaties op Internet

Het Fonds wordt sinds 1999 gesubsidieerd door de Vlaamse Gemeenschap en kan rekenen op een gelijk gebleven subsidie van 186.000 euro (programma 72.3 – basisallocatie 33.06).

Het Fonds beschikt over een uitgebreide website met onder meer een overzicht van alle aangevraagde werkbeurzen en een omschrijving van de projecten die met steun van het Fonds werden gerealiseerd. (www.fondspascaldecroos.org)

2.9.2. Internationaal Perscentrum Vlaanderen (IPV)

Het Internationaal Perscentrum Vlaanderen – Antwerps Pershuis vzw (IPV) is uitgebouwd tot een volwaardig perscentrum, met o.a. een publiek toegankelijke multimediaruimte. Het IPV doet ook dienst als aanspreekpunt voor alle journalisten. Het IPV wordt sinds 2001 door de Vlaamse Gemeenschap gesubsidieerd voor een bedrag van 124.000 euro (programma 72.3 - basisallocatie 33.07).

Het Internationaal Perscentrum kan eveneens rekenen op steun van de stad Antwerpen en de provincie Antwerpen, maar verwerft ook inkomsten uit sponsoring en lidgelden.

Op 27 november 2002 werd de meerjarenovereenkomst ondertekend tussen de vzw Antwerps Pershuis, de Vlaamse Gemeenschap, de stad en de Provincie Antwerpen en werd het Internationaal perscentrum Vlaanderen officieel geopend.

De overeenkomst loopt tot en met 2005, tot dan ligt de steun van de betrokken overheden vast:

- stad Antwerpen: inbreng Huis Roodenborgh;
- Provincie Antwerpen: 37.000 €;
- Vlaamse Gemeenschap: 124.000 €.

Deze overeenkomst definieert voor het IPV de volgende doelstellingen:

- aanspreekpunt voor binnen- en buitenlandse journalisten;
- huisvesten van de verenigingen van journalisten en andere media- of communicatieorganisaties en werkruimte ter beschikking stellen ten behoeve van zelfstandige journalisten;
- opleiding en bijscholing van journalisten en het opzetten van educatieve mediaprojecten met verschillende (media)partners;
- infopunt voor overheden en bedrijven en uitbouw van een databank van journalisten in binnen- en buitenland;
- promotie van Vlaanderen, de Provincie en de Stad Antwerpen in binnen- en buitenland;
- onder bepaalde voorwaarden kunnen de subsidiërende overheden ook kosteloos gebruik maken van de vergaderzalen en persruimten.

Het Pershuis zorgt voor de jaarlijkse rapportering ter verantwoording van de overeenkomst.

Het IPV heeft een eigen website, www.antwerpspershuis.be, met toelichting bij de historiek, agenda en faciliteiten. Op deze site is ook een e-learningmodule terug te vinden rond de werking van de mediawereld. Dit project is gericht op scholieren en leerkrachten.

2.9.3. De VVJ en de Raad voor de Journalistiek

De Vlaamse Vereniging van Beroepsjournalisten (VVJ) is de Vlaamse vleugel van de gefederaliseerde Algemene Vereniging van Beroepsjournalisten in België.

De vereniging ontvangt sinds 1988, toen de steun aan de geschreven pers werd overgeheveld van de federale overheid naar de gemeenschappen, vanwege de Vlaamse Gemeenschap een subsidiëring voor haar werking en voor de toekenning van bijkomende pensioenen voor beroepsjournalisten (basisallocatie 33.02 - programma 72.3).

Deze ondersteuning werd in 2002 gevoelig uitgebreid voor de financiering van de werking van de Raad voor de Journalistiek vzw.

Na belangrijke onderhandelingen konden op 6 maart 2002 de statuten van de Raad voor de Journalistiek door vertegenwoordigers van de Vlaamse Vereniging van Beroepsjournalisten enerzijds en de mediadirecties anderzijds (zowel van de dagbladen, de magazines als van de audiovisuele omroepen) ondertekend worden. De openbare omroep heeft zeer recent een partnerschap met de vereniging gesloten.

De Raad heeft de volgende doelstellingen:

- ✓ de responsabilisering van de mediasector. De nieuwsvoorziening is immers al lang niet meer een verantwoordelijkheid van de journalist alleen, maar eveneens van de hoofd- en eindredacteuren, bedrijfsverantwoordelijken en reclamemensen;
- ✓ een geloofwaardiger inhaken op klachten van het publiek;
- ✓ een inspiratiebron vormen voor het gerecht, wanneer dit nog over het journalistieke functioneren te oordelen heeft.

In tegenstelling tot de overige mediatoezichtorganen (zie verder) is de Raad voor de Journalistiek een zelfregulerende instantie. Gelet op de inhoud van het Vlaams regeerakkoord terzake¹, steunt de Vlaamse regering actief dit initiatief, dat er onder meer op gericht is om adviezen te verstrekken en om de krijtlijnen voor journalistiek gedrag uit te tekenen.

Op 2 december 2002 werd de Raad officieel geïnstalleerd.

Op dit ogenblik wordt de volgende subsidiëring aan de VVJ toegekend:

• werkingskosten:	88.460 euro
• toekenning bijkomende pensioenen:	54.540 euro
• Raad voor de Journalistiek vzw:	80.000 euro.

Voor de Raad voor journalistiek wordt uitgegaan van een 50/50 financiering tussen de Vlaamse Gemeenschap en de leden media-actoren.

¹ “De media worden de ‘vierde macht’ genoemd. Dat geeft aan uitgevers en journalisten een bijzondere verantwoordelijkheid. Een eigen redactiestatuut moet voor de journalisten de nodige onafhankelijkheid waarborgen. Zelf moeten ze geregeld de deontologische code waarbinnen zij werken, evalueren in het licht van de evolutie van de maatschappij en hun houding op voldoende wijze kenbaar maken aan het grote publiek.”

De beslissingen van de Raad, toelichting bij de wetgeving, journalistieke ethiek en statuten zijn terug te vinden op www.rvdj.be.

2.10. Toezicht op de Vlaamse mediasector

2.10.1. Algemeen

Voor de uitoefening van het mediatoezicht zijn binnen de Vlaamse mediaregelgeving de dag van vandaag verschillende controle- en toezichtorganen bevoegd, nl.:

- het Vlaams Commissariaat voor de Media houdt toezicht op naleving van de mediadecreten en levert de media- erkenningen en -vergunningen af. In verband met de bevoegdheid van het VCM om de omroeperkenningen uit te vaardigen, verwijzen wij naar de bepalingen van het decreet van 4 juni 2003 (cf. supra);
- de Vlaamse Geschillenraad voor Radio en Televisie doet uitspraak over individuele geschillen die betrekking hebben op discriminatie, partijdigheid, haat en het niet-naleven van de regels inzake de journalistieke deontologie;
- de Vlaamse Kijk- en Luisterraad voor Radio en Televisie houdt toezicht op de decretale bepaling die voorschrijft dat de omroepen geen programma's mogen uitzenden die de lichamelijke, geestelijke of zedelijke ontwikkeling van minderjarigen ernstig zouden kunnen aantasten, inzonderheid programma's met pornografische scènes of metodeloos geweld.

Daarnaast moet ook nog de Raad voor Journalistiek worden vermeld die als zelfregulerende instantie toeziet op de journalistieke deontologie.

Op het vlak van de deontologie ontstaat er een gedeeltelijke overlapping met de Geschillenraad.

2.10.2. Het Vlaams Commissariaat voor de Media

Uit het jaarverslag 2002 blijkt dat het Vlaams Commissariaat voor de Media 26 klachten heeft ontvangen. In 12 gevallen werd een ambtshalve procedure opgestart en er werden 50 aanvragen ingediend tot het bekomen en/of wijzigen van een erkenning en/of zendvergunning.

Van januari 2003 tot op heden nam het Commissariaat 56 beslissingen:

- 16 beslissingen werden genomen na een ambtshalve onderzoek;
- 13 beslissingen werden genomen op klacht;
- 27 beslissingen betroffen het toekennen / wijzigen van een erkenning / zendvergunning.

2.10.3. Vlaamse Geschillenraad voor Radio en Televisie

Deze Raad deed van 1 januari 2002 tot op heden 14 uitspraken (respectievelijk 8 in 2002 en 6 in 2003) met betrekking tot klachten.

Er werden tien verzoekschriften hetzij onontvankelijk, hetzij ongegrond verklaard en vier verzoekschriften werden gegrond verklaard:

✓ klacht van dhr. E. DE VRIJ tegen VMM met betrekking tot de nieuwsuitzending van VTM uitgezonden op 6 juli 2002.

De Geschillenraad vermaant VMM (beslissing 007/2002, d.d. 16/10/2002);

✓ klacht van dhr. Fr. DE COCK tegen VRT met betrekking tot een reportage uitgezonden tijdens de regionale nieuwsuitzending van Radio 2 Antwerpen op donderdag 1 augustus 2002.

De Geschillenraad gaat niet over tot het opleggen van een sanctie (beslissing 008/2002 d.d. 16/10/2002);

✓ klacht van de gemeente Rumst tegen ATV met betrekking tot de nieuwsflits uitgezonden op 5 december 2002.

De Geschillenraad vermaant ATV (beslissing 002/2003, d.d. 5/02/2003);

✓ klacht van Centrum voor Gelijkheid van kansen en van Racismebestrijding tegen VMM met betrekking tot een aantal radio-uitzendingen van de landelijke radio-omroep Q-Music, namelijk de "D & - Ochtendshow" gepresenteerd door E. Deckers en S. Ornelis, uitgezonden op 22 en 23 januari 2003 van 6 tot 9 uur.

De Geschillenraad legt VMM de sanctie op de uitspraak uit te zenden binnen de 10 dagen na de verzending van de beslissing, en dit gedurende twee opeenvolgende werkdagen, de ene dag tussen 7 u. en 8 u., de andere dag tussen 8 u. en 9 u. (beslissing 005/2003 d.d. 5/03/2003).

De uitspraak werd op respectievelijk 30 maart 2003 en 1 april 2003 op Q-Music uitgezonden.

2.10.4. De Vlaamse Kijk- en Luisterraad

Deze Raad deed van 1 januari 2002 tot op heden, 4 uitspraken (respectievelijk 2 in 2002 en 2 in 2003) met betrekking tot klachten.

Er werden twee verzoekschriften onontvankelijk verklaard; één verzoekschrift werd door de klager ingetrokken.

Eén verzoekschrift werd gegrond verklaard: het betreft de klacht van L. Caluwé tegen VRT, meer bepaald tegen het Radio 1-programma Café Terminus, uitgezonden op 26 december 2002, waar Chris Dusauchoit uitspraken deed over de moord op de Nederlandse politicus Pim Fortuyn.

De Kijk- en Luisterraad legt de VRT de sanctie op deze uitspraak uit te zenden binnen de 10 dagen na de beslissing in een nieuwsuitzending zo dicht mogelijk bij het tijdstip van uitzenden van de gewraakte uitzending.

Op 24 februari 2002 zond de VRT de beslissing uit op Radio 1 vlak voor het journaal van 13 uur.

Wat betreft toezicht op de bescherming van minderjarigen werd in de beleidsbrief 2003 het voorstel van de Franse Gemeenschap aangehaald voor het uitwerken van een uniform classificatiesysteem.

In Vlaanderen heeft deze problematiek betrekking op verschillende bevoegdheidsdomeinen.

In dit verband kan tenslotte nog gemeld worden dat in februari 2003 door minister Vogels een onderzoek werd uitgeschreven met betrekking tot de herziening van de wet op de filmkeuring.

2.10.5. Voorstel van reorganisatie van de organen belast met het mediatoezicht

Een ontwerp van decreet met als doel de herorganisatie van het mediatoezicht werd voorbereid.

Het ontwerp beoogt de concretisering van één van de grote uitgangspunten van de Vlaamse regering, met name een vereenvoudiging van de regelgeving en een grote duidelijkheid naar de bevolking toe over structuur en opdrachten.

Het is immers de bedoeling een grotere transparantie m.b.t. de rol en opdracht van de verschillende toezichtorganen inzake media, die in de loop der jaren werden opgericht te bekomen.

Omdat het alleen nog voor enkele ingewijden mogelijk was om te weten tot welke instanties men zich voor een klacht of vraag over radio- en televisieprogramma's moest richten, was in het verleden al door minister Dirk Van Mechelen samen met de administratie Media, met de Vlaamse ombudsman en de Vlaamse Infolijn gezorgd voor eerstelijnsinformatie.

Op basis van een door de administratie Media uitgewerkt scenario kan de Infolijn de telefonische vragen en klachten nu reeds in ruime mate stroomlijnen.

Een tweede en absoluut noodzakelijke stap blijft echter de reorganisatie van de toezichtorganen inzake media (Vlaams Commissariaat voor de Media, Vlaamse Geschillenraad voor radio en televisie, Vlaamse Kijk- en Luisterraad voor radio en televisie) en de samenvoeging van de functies van de organen.

Zoals reeds aangehaald in de beleidsbrief Media 2003 wordt nu in het ontwerp van decreet voorgesteld om de organen belast met het toezicht op de mediaregelgeving samen te voegen. Zowel de burger als een aantal organisaties, zoals de Gezinsbond, maar ook de Vlaamse overheid was overtuigd van de noodzaak van een grotere transparantie en om de toezichtorganen inzake media in één structuur onder te brengen. De principes terzake werden eerder dit jaar voorgesteld aan het Vlaams Parlement.

De Vlaamse regering geeft daarmee trouwens ook uitvoering aan de met redenen omklede motie van mevr. Margriet Hermans, de heren Jo Vermeulen, Dany Vandebossche en van mijzelf tot besluit van de interpellaties over o.m. de werking van het Vlaams Commissariaat voor de Media.

De motie drong vooral aan op een behoud en versterking van een onafhankelijk Vlaams Commissariaat en op een inbedding of versterking met een ruimer kader, ook wat de kwalitatieve en kwantitatieve personeelsondersteuning betreft.

Met het nu voorliggend ontwerp worden de drie toezichthoudende organen geïntegreerd in één orgaan, met als naam "Vlaams Commissariaat voor de Media".

Het Commissariaat zal tevens fungeren als centraal meldpunt voor alle klachten en aanvragen.

Het Commissariaat zal bestaan uit 3 kamers:

- 1° een algemene kamer;
- 2° een kamer geschillenraad;
- 3° een kamer kijk- en luisterraad.

De algemene kamer is samengesteld uit twee magistraten, waaronder de voorzitter, en drie mediadeskundigen. Zij worden benoemd door de Vlaamse regering.

De samenstelling van de kamer geschillenraad en de kamer kijk- en luisterraad ondergaat geen wijzigingen t.o.v. de huidige regelgeving met betrekking tot de Vlaamse Geschillenraad en de Vlaamse Kijk- en Luisterraad: het Vlaams Parlement stelt de leden aan en stelt tevens bij dotatie de nodige kredieten voor beide kamers ter beschikking.

In geval van betwisting over welke kamer bevoegd is om kennis te nemen van de klacht, beslissen de drie voorzitters in verenigde kamer.

Op grond van het principe 'non bis in idem' wordt voorgesteld dat eenzelfde klacht slechts door één kamer zal worden behandeld.

Het ontwerp vereenvoudigt tevens de omschrijving van de bevoegdheid van de (vroegere) Geschillenraad.

In de huidige mediaregelgeving wordt deze bevoegdheid immers verschillend omschreven, naargelang welk soort omroep wordt bedoeld.

Met dit ontwerp wordt aldus een eenvormigheid in de bevoegdheid van de kamer Geschillenraad bekomen, wat eveneens bijdraagt tot de gewenste transparantie van de regelgeving.

In het ontwerp is tevens een bepaling opgenomen voor het geval een klacht over hetzelfde geschil is ingediend zowel bij het Commissariaat (kamer geschillen) als bij een onafhankelijke instelling van zelfregulering. Hiermee wordt de Raad voor de Journalistiek bedoeld, het zelfregulerende orgaan dat werd opgericht door de Vlaamse Vereniging voor Beroepsjournalisten en de uitgevers.

De oprichting van de Raad voor Journalistiek als zelfregulerend orgaan is een sterk signaal vanuit de sector om een kwalitatieve informatieverstrekking te bewaken. De Vlaamse regering en het Vlaams Parlement waren akkoord om de bevoegdheid van de Vlaamse Geschillenraad te beperken over een geschil i.v.m. de journalistieke deontologie.

Indien een klacht in behandeling is bij de Raad voor Journalistiek wordt de behandeling bij de Geschillenraad opgeschort.

Omdat de controle over de deontologie niet uitsluitend aan een extern particulier orgaan kan worden overgelaten, kan de Geschillenraad bij de handhaving van een klacht wel oordelen of er op basis van het resultaat van het onderzoek van zelfregulering, nog een grond is om uitspraak te doen.

In het ontwerp wordt bepaald dat het Vlaams Commissariaat voor de Media over een dotatie beschikt die de kredieten omvat voor de personeels- en werkingskosten en voor de vergoeding van de commissarissen.

Waar de dotatie voor het VCM voor de vorige jaren max. 100.000 euro bedroeg, wordt nu op jaarbasis voor een dotatie van 600.000 euro geopteerd.

In de begrotingsvoorstellen voor 2004 is dat om pragmatische redenen inzake operationalisering tot 300.000 euro beperkt. Het valt immers te verwachten dat het VCM na goedkeuring van het decreet en de passende uitvoeringsbesluiten pas in de loop van volgend jaar van start zal kunnen gaan.

De kwaliteit van het VCM wordt versterkt door een minimum deeltijds voorzitterschap, door de versterking van de griffierfunctie en door het aantrekken van extra gekwalificeerd personeel. Daarbij wordt in de eerste plaats gedacht aan juridische en inhoudelijke ondersteuning.

Een volledige centralisatie en coördinatie van de technische aangelegenheden bij de administratie lijkt evenwel aangewezen om de eenheid en de complexiteit van het frequentiebeleid en van de frequentiecoördinatie die hoe dan ook bij de administratie als beleidsondersteunend orgaan berust en om de belangen van de Vlaamse Gemeenschap t.o.v. de andere gemeenschappen en het buitenland maximaal te kunnen verdedigen. Dat is ook de enige mogelijkheid om de essentiële eenheid van beleid inzake de complexe frequentieproblematiek te kunnen handhaven, zowel intern binnen België, als internationaal.

Het sluit bovendien aan bij de optimale besteding van de personele middelen. Een opsplitsing van de opdrachten zou niet alleen onduidelijkheid brengen, maar bovendien extra uitgaven voor hooggekwalificeerd personeel betekenen.

Het ontwerp voorziet tenslotte dat de Vlaamse regering het administratief en geldelijk statuut van de personeelsleden en de personeelsformatie zelf zal vaststellen om de middelen optimaal te kunnen benutten.

Gelet op de specifieke opdracht en bevoegdheden van het Vlaams Commissariaat voor de Media lijkt een sui generis-regeling voor het VCM aangewezen. Nu in het kaderdecreet Beter Bestuurlijk Beleid (BBB) geen mogelijkheid tot sui generisstatuut is ingeschreven, dient verder onderzocht te worden hoe de uitgangspunten opgenomen in het ontwerp enerzijds, en de verplichtingen van de Europese richtlijnen anderzijds met het kaderdecreet verzoend kunnen worden. Hierover wordt met de bijzondere commissarissen en de veranderingsmanager verder overlegd.

Het ontwerp van decreet zal dit najaar aan het Vlaams Parlement worden voorgelegd.

Tenslotte, waar de bedoeling is om de monitoringsfunctie inzake mediaconcentratie aan het VCM toe te kennen, wordt vastgesteld dat de diverse actoren hierover uitlopende meningen hebben. Na de besprekingen in het Vlaams Parlement en na verder overleg met de Vlaamse media-actoren zal hieromtrent definitief beslist worden. De noodzaak aan monitoring staat evenwel vast.

3. Vlaanderen in de informatiemaatschappij

De hedendaagse maatschappij evolueert in een razend snel tempo naar een informatiemaatschappij. Hierin spelen de media in het bijzonder een cruciale rol. De Vlaamse regering wenst deze ontwikkelingen op de voet te blijven volgen en hieromtrent de nodige beleidsinitiatieven te ontwikkelen. Want ondanks de recente conjuncturele terugval in de telecomunicatiesector blijven de nieuwe informatie- en communicatietechnologieën steeds nadrukkelijker hun stempel drukken op de huidige economische en sociale evoluties. De beleidsacties met betrekking tot “Vlaanderen in de Informatiemaatschappij” blijven een directe link hebben naar twee van de vier concrete doelstellingen uit de beleidsnota neergelegd bij de aanvang van de legislatuur. Het betreft enerzijds de doelstelling “Vlaanderen optimaal laten inspelen op de opportuniteiten van de informatiemaatschappij” en anderzijds de doelstelling “Alle geledingen van de Vlaamse maatschappij rechtmatige kansen geven om toegang te krijgen tot en deel te nemen aan een optimale informatiedoorstroming en -verstrekking”.

3.1. *Steun aan de geschreven perssector*

3.1.1. Situering

Gelet op de maatschappelijke meerwaarde van een pluriforme, onafhankelijke en performante Vlaamse geschreven perssector als waarborg voor de democratie, het pluralisme, de sociale cohesie alsook de culturele en taalkundige diversiteit eist de samenleving zekere (kwaliteits-) garanties van de media. De minister van Media ondersteunt initiatieven die inspelen op dit thema en wenst hiervoor samen te werken met de Vlaamse geschreven perssector.

3.1.2. Regelgevend kader en uitwerking

De intentie tot samenwerking met de bijhorende wederzijdse engagementen wordt in een protocol omschreven.

3.1.2.1. Nieuw protocol

Het vorige protocol tussen de Vlaamse regering en de Vlaamse geschreven perssector liep af op 31 december 2002. Een nieuw protocol met de volgende krachtlijnen is uitgewerkt:

- Beide partijen zijn het er over eens dat de vrijwaring en het verder uitbouwen van kwaliteitsvolle en autonome redacties essentieel zijn voor het behoud van een pluriforme, onafhankelijke en performante Vlaamse geschreven perssector.
- Men wenst concreet samen te werken aan de vrijwaring van bestaande redactionele competenties en aan de opbouw van nieuwe noodzakelijke competenties, alsook aan de bijkomende valorisatie van de redactionele output, mede ondersteund door het inschakelen van aangepaste middelen.

De Vlaamse regering wil samenwerken met de Vlaamse geschreven perssector om de aanwezige kennis op de redacties te vrijwaren en te valoriseren. Men beoogt hiermee een kwaliteitsvol journalistenkorps, dat mee de ruggengraat vormt en mee instaat voor het behoud en de ontwikkeling van een kwalitatief, gediversifieerd en economisch leefbaar geschreven perslandschap. Initiatieven die het tot stand komen van een pluriforme redactionele output bevorderen en die de valorisatie van deze output en de bereikbaarheid ervan verhogen door het inschakelen van bijkomende kanalen en het aanspreken van specifieke doelgroepen (o.a. de jongeren) kunnen op steun rekenen. Hiervoor wordt jaarlijks een bedrag van 1.400.000 euro ter beschikking gesteld.

- Via de ondersteuning van de werking van de “Raad voor Journalistiek” komt het belang tot uiting dat gehecht wordt aan de zelfregulering inzake de journalistieke beroepspraktijk en de journalistieke beroepsethiek.
- De Vlaamse geschreven perssector verbindt zich ertoe om zijn leden op de hoogte te houden van de maatregelen die de Vlaamse regering neemt in het kader van dit protocol, en stelt jaarlijks een document op waarin de sector enerzijds rapporteert over de stand van zaken van de uitvoering van dit protocol, en anderzijds een visie weergeeft over de vrijwaring van een pluriforme, onafhankelijke en performante Vlaamse opiniepers. De sector ondersteunt de werking van de “Raad voor Journalistiek”, en draagt actief bij tot de initiatieven die de zelfregulering van de journalistieke beroepspraktijk en de journalistieke beroepsethiek bevorderen.
- De overeenkomst zal aangegaan worden voor een duur van 3 jaar. De looptijd van het protocol wordt ten hoogste twee keer stilzwijgend verlengd met één jaar wanneer geen van de partijen zijn vooropzeg heeft gegeven.

3.1.2.2. Uitvoering van het protocol

- *Initiatieven die het tot stand komen van een pluriforme redactionele output bevorderen:*
Projectoproepen

Via een jaarlijkse oproep tot indienen van projectvoorstellen wordt steun verleend aan projecten die gericht zijn op ervaringsuitwisseling binnen de redacties.

Met de oproep 2003 worden projecten ondersteund die het bij de “éminence grise” van het Vlaamse redacteurkorps aanwezige collectieve geheugen valoriseren en vrijwaren. Deze steunmaatregel zal voornamelijk bijdragen tot het behoud van de diverse huisstijlen die de Vlaamse opiniepers rijk is.

De in de oproep 2003 omschreven doelstelling, namelijk “*met haar extra inspanning om het collectieve geheugen binnen de Vlaamse geschreven perssector te vrijwaren en te valoriseren, heeft de Vlaamse regering tot doel initiatieven te helpen ontstaan die zich op volgend domein situeren: het efficiënt aanwenden van het bij de ervaren en geroutineerde redactiemedewerkers aanwezige menselijke kapitaal voor de opleiding en bijscholing van de jonge generatie redacteurs. Daarbij dient voornamelijk aandacht te worden besteed aan het bewaren van de diversiteit, aan de kwaliteitsbewaking van het eindproduct en aan de integratie van de ambachtelijke journalistieke vaardigheden in een hedendaagse redactieomgeving*” zal wellicht de volgende jaren behouden blijven.

- *Leesbevorderingsprojecten en media-educatie:* Krant in de klas - KIK

De leesbevorderingsprojecten en media-educatie nemen in eerste instantie de vorm aan van het project “Krant in de klas”. In de initiële fase van het project wordt een werkboek uitgewerkt, dat samen met gratis verspreide krantenpakketten als lesmateriaal voor de scholieren uit de twee laatste jaren van het secundair onderwijs aangereikt wordt. Op die manier kunnen scholieren kennismaken met de krant als informatiebron, en leren ze er op kritische wijze mee omgaan. Tegelijkertijd kunnen de gebruikte krantenartikels dienen als lesmateriaal voor de vakoverschrijdende eindtermen.

In een latere fase zullen ook andere vormen van informatieverbreiding (b.v. digitale knipseldiensten als Mediargus) aan bod komen, en leert men een vergelijking maken tussen de verschillende media.

Voor dit project wordt samengewerkt met het departement onderwijs (voor het educatieve luik van het project) en met verantwoordelijken uit de perssector (organisatorisch aspect).

3.1.3. Aanpassing van het regelgevende kader en nieuwe initiatieven

Inspectie van Financiën kaartte de problematiek van Europese regelgeving rond steunmaatregelen aan. Zichtbaarheid en transparantie blijken belangrijke vereisten.

3.1.3.1. Centralisering initiatieven

- Naar analogie met het Nederlandse “Bedrijfsfonds voor de Pers” wordt overwogen om de steunmaatregelen die het behoud van de kwaliteit en de pluriformiteit van de media als invalshoek hebben vanuit één punt binnen het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap te organiseren. Dit zal open en heldere communicatie rond het toekennen van de steun vergemakkelijken. Zowel de steun die de productie van pluriforme, kwaliteitsvolle redactionele output beoogt, als de steun die gelieerd is aan de verruiming en het wekken van de kritische zin van het (doel)publiek zou vanuit dit ene steunpunt verleend kunnen worden. Expansiesteunmaatregelen vallen buiten dit concept.
- Actualisering onderzoek van de financiële stromen naar de perssector.
In 2000 werd een rapport opgemaakt dat alle financiële stromen die vanuit de Vlaamse administratie naar de perssector vloeien in kaart bracht. Het betrof hier alle stromen zoals subsidiëring en reclame- en/of advertentiebestedingen van de Vlaamse overheid (zowel MVG als VOI's), voor de begrotingsjaren 1998, 1999 en 2000.
In deze context werden verschillende kanalen die bijdragen tot de maatschappelijke informatievoorziening tot de pers gerekend, zoals:
 - Dagbladuitgevers
 - Uitgevers van periodieke pers (week-, maandbladen...)
 - Publieke radio-omroepen
 - Publieke televisieomroepen
 - Private radio-omroepen
 - Private televisieomroepen
 - Nieuwe mediakanalen zoals websites
 -?

en andere actoren die daarbij een belangrijke rol spelen, zoals journalisten en reclameregies.

Deze oefening zal worden hernomen voor de begrotingsjaren 2001, 2002 en 2003.

Uit het jaarverslag 2002 van de informatieambtenaar van de Vlaamse overheid blijkt trouwens dat de mediabestedingen van de Vlaamse overheid in 2002 stegen naar 18,3 miljoen euro, tegenover 11,3 miljoen euro in 2001. Dat komt overeen met een stijging met 62,9 procent. Daarvan profiteerden de printmedia en dan meer specifiek de Vlaamse kranten. De Vlaamse overheid kocht er voor 4 miljoen euro meer reclameruimte. Ook de huis-aan-huispers kon rekenen op 1 miljoen euro extra middelen, de magazines en de periodieke pers op zo'n 0,5 miljoen meer geld. In 2001 was de printmedia goed voor 42,4 procent van de mediabestedingen; in 2002 nam dat aandeel toe tot 57,2 procent. De stijging kan bijna volledig worden toegeschreven aan het project 'regionale beleidscommunicatie', waarbij de regionale media werden ingeschakeld om de bevolking te informeren over het beleid. Dat gebeurde onder het motto: 'Elke dag resultaat.' Daar is 4,8 miljoen euro voor uitgetrokken, goed voor 26 procent van het mediabudget van de Vlaamse overheid.

3.1.3.2. Naar een Mediadecreet?

Het ontbreken van een bestendig wettelijk kader vormt een hindernis bij het vlot uitwerken van steunmaatregelen aan de geschreven pers en de communicatie daaromtrent naar Europa. Maatregelen uitgewerkt in het kader van het Protocol met de geschreven pers zullen immers telkens opnieuw aan de Europese regelgeving getoetst moeten worden.

Op termijn zou een Mediadecreet hiervoor een oplossing kunnen bieden. Op die manier kan men onder een eenmalig door Europa goedgekeurde koepel binnen een vastgelegde marge een steunmaatregelenbeleid uitwerken.

3.2. Digitaal Actieplan Vlaanderen ([eFl@nders](#))

3.2.1. Situering

Zowel het Vlaamse regeerakkoord als meerdere beleidsnota's van Vlaamse ministers hechten groot belang aan het uitwerken van een Digitaal Actieplan Vlaanderen (DAV). In de regeringsverklaring staat volgende passus te lezen: *“De Vlaamse regering wil werk maken van een digitaal actieplan, waarbij de plaats van Vlaanderen in de digitale economie serieus verstevigd wordt. De aansluiting van de Vlaamse bedrijven op de nieuwe informatie- en communicatienetwerken moet daarbij bevorderd worden. Door te investeren in de Vlaamse kennisinfrastructuur wil de Vlaamse overheid ervoor zorgen dat er een serieuze inhaalbeweging komt zodat Vlaanderen een stevigere positie kan verwerven in de informatiesamenleving.”* Tijdens deze legislatuur hebben verschillende ministers binnen hun bevoegdheidsdomein hieromtrent al belangrijke beslissingen genomen. Om deze inspanningen te kaderen binnen een overkoepelend raamwerk heeft de Vlaamse regering in 2002 een raamwerk nota over de krachtlijnen en de doelstellingen van het eFl@nders - Digitaal Actieplan Vlaanderen goedgekeurd.

Volledigheidshalve kan hierbij opgemerkt worden dat de Vlaamse regering met dit eFl@nders - Digitaal Actieplan Vlaanderen wenste aan te sluiten bij de doelstellingen en de krachtlijnen van het eEurope 2002 actieplan. Inmiddels werd tijdens de Europese Raad van Sevilla op 21 en 22 juni 2002 het eEurope 2005 actieplan aanvaard, met als doel de dynamiek die ontstaan is dankzij het eEurope 2002 actieplan niet te laten stilvallen. Vlaanderen wenst zich met haar eigen actieplan nadrukkelijk aan te sluiten bij deze hernieuwde Europese dynamiek.

3.2.2. Krachtlijnen

De Vlaamse regering wenst via het eFl@nders actieplan een dynamiek op gang te brengen om de snel evoluerende informatiesamenleving op de voet te blijven opvolgen. De 4 **hoofdkrachtlijnen** van het eFl@nders - Digitaal Actieplan Vlaanderen zijn:

1. Hoogwaardige en toegankelijke infrastructuur
2. Investeren in mensen en vaardigheden
 - a. *Leren* in de kennismaatschappij
 - b. *Werken* in de kennismaatschappij
 - c. *Leven* in de kennismaatschappij
3. Stimuleren en versterken van het digitale Vlaanderen
 - a. Open en interactieve overheid (*e-government*)
 - b. Uitbouw ICT-basis van het *economische weefsel*
 - I. ICT-gebruik binnen de bedrijven
 - II. ICT-onderzoek en ontwikkeling
 - III. ICT-industrie: starters en doorgroeiers
4. Inclusieve en democratische informatiesamenleving

Bij elk van deze krachtlijnen horen een aantal **strategische opties**. De verschillende Vlaamse ministers worden aangemoedigd om in overleg met hun collega's binnen de Vlaamse Regering en binnen hun bevoegdheden acties en initiatieven te ontwikkelen die duidelijk inspelen op de strategische opties van het eFl@nders - Digitaal Actieplan Vlaanderen en die bijdragen tot de verwezenlijking van de bijbehorende concrete doelstellingen.

3.2.3. Succesversterkende inspanningen

Deze krachtlijnen worden ondersteund door succesversterkende inspanningen op het gebied van:

- 1) Meten en monitoren;
- 2) Communicatie en sensibilisering;
- 3) Samenwerking met andere bestuursniveaus en
- 4) Ondersteuning van de werking van het actieplan.

3.2.3.1. Meten en monitoren

Er wordt vastgesteld dat onze kennis over de precieze stand van zaken van de informatiemaatschappij in Vlaanderen nog sterk te wensen overlaat. De nieuwe, steeds sneller wisselende trends en ontwikkelingen die ICT mogelijk maakt, vragen om verbeterde methoden van beschrijving en analyse. Zoniet heeft het beleid, en ook alle andere geïnteresseerde economische en maatschappelijke actoren, geen betrouwbaar kompas om de juiste ICT-koers voor Vlaanderen te varen. Vanuit de vaststelling dat door verschillende Vlaamse instanties reeds aanzienlijke inspanningen worden gedaan om achtergrondkennis over ICT te verwerven en dat op regelmatige basis ICT-evaluaties en -voortgangsrapporten door beleidsinstanties (Vlaams, federaal, Europees, internationaal) worden gevraagd, wenst de Vlaamse regering dan ook over te gaan tot de uitbouw van een ICT-monitoring instrument. Een dergelijke systematische ICT-monitoring kan ertoe bijdragen dat deze bestaande inspanningen beter georganiseerd en waar nodig versterkt worden, door te zorgen voor continuïteit in het ter beschikking stelling van basisinformatie over ICT en het gericht bijhouden van de gepaste ICT-indicatoren. Bijzondere aandacht dient hierbij te gaan naar de ontwikkeling en de opvolging van Vlaamse ICT-indicatoren, die een internationale benchmarking van de ICT-ontwikkelingen binnen Vlaanderen mogelijk maken. Op deze manier kunnen o.a. de verwezenlijkingen van het eFl@nders - Digitaal Actieplan Vlaanderen beter gemeten, opgevolgd en bijgestuurd worden.

De onderzoeksinstelling Merit (verbonden aan de Universiteit van Maastricht) heeft in 2002 in opdracht van het IWT een haalbaarheidsstudie uitgevoerd over het opzetten van een "ICT-Monitor". Het doel van deze studie was een inventaris op te stellen van de bestaande of nog in ontwikkeling zijnde ICT-indicatoren (die zowel op Vlaams als op federaal, Europees en internationaal niveau in gebruik zijn), na te gaan in hoeverre deze indicatoren kunnen gebruikt worden voor het verzamelen van de nodige actuele en betrouwbare beleidsinformatie omtrent ICT in Vlaanderen, en een praktisch model te ontwikkelen aangaande de inhoud, de organisatievorm en de concrete realisatie van een Vlaamse ICT-Monitor die dergelijke indicatoren zou kunnen bijhouden. De haalbaarheidsstudie toonde overtuigend aan dat een dergelijke ICT-Monitor kan opgebouwd worden, tegen beperkte kosten en met een veelvoud aan onmiddellijke baten. Bovendien werd ook aangetoond dat een ICT-Monitor kan dienen voor de uitbouw van een "ICT-boordtabel" die toelaat van de verwezenlijkingen van het eFl@nders - Digitaal Actieplan Vlaanderen continu te monitoren. In 2003 en 2004 zal dan ook, in samenwerking met de administratie Planning en Statistiek (APS) en de binnen dit domein bevoegde Vlaamse Openbare Instellingen, verder bestudeerd worden hoe een dergelijke ICT-Monitor op korte termijn kan uitgebouwd worden tot een voldoende ruim instrument dat een vinger aan de pols houdt van de ICT-hartslag van Vlaanderen. Die uitbouw gebeurt bij voorkeur gradueel en progressief, waarbij de metingen internetstatistieken een goede basis vormen. Die uitbouw moet vraaggestuurd zijn vanuit de beleidsprioriteiten van de Vlaamse regering, zodat nieuwe metingen van bestaande en nieuwe indicatoren in functie staan van de verzoeken van het beleid. De Stuurgroep Informatiemaatschappij kan hier een transversale rol spelen door de wensen van de verschillende beleidsdomeinen betreffende ICT-monitoring te kanaliseren.

In afwachting van de uitbouw van de ICT-Monitor werd in 2002 verdergegaan met het verzamelen van betrouwbare Internetstatistieken voor Vlaanderen. Na een eerste meetmoment in mei 2001 en een tweede meetmoment in november 2001, werd in 2002 een derde meetmoment uitgevoerd in mei. Nieuwe meetmomenten in 2003 en 2004 zullen dienen aan te tonen of deze trend zich bevestigt. Het systematisch meten van de internetstatistieken in Vlaanderen levert interessant en noodzakelijk basismateriaal op om het beleid terzake te sturen. Daarom zullen de metingen in het najaar 2003 opnieuw opgestart worden en op regelmatige tijdstippen systematisch herhaald worden. Op termijn zullen ook andere ICT-parameters gemeten worden om zo tot een volwaardige ICT-monitor voor Vlaanderen te komen.

3.2.3.2. Communicatie en sensibilisering

Binnen de administratie Media werd intussen concreet werk gemaakt van de communicatie en sensibilisering rond eFl@nders via de elektronische **nieuwsbrief** 'eFl@nders Kenniswijzer' die sinds juli 2003 wordt verspreid.

De eFl@nders Kenniswijzer is de digitale nieuwsbrief van de cel Media-innovatie. Het doel van de Kenniswijzer is niet te missen achtergrondinformatie op een vlotte, beknopte manier te laten doorstromen en zo breed mogelijk beschikbaar te maken. Op die manier wordt de opgebouwde kennis en de expertise met betrekking tot de informatiemaatschappij niet alleen verspreid binnen het hele ministerie en de afdelingen die met digitalisering te maken hebben in het bijzonder, maar wordt die ook ontsloten voor geïnteresseerde partijen daarbuiten. De informatie wordt gescreend, uitgediept, ontleed en gesynthetiseerd voorgeschoteld. Op vraag van en in samenwerking met het e-governmentteam wordt in eerste instantie extra aandacht besteed aan e-government. Gaandeweg worden ook meer topics over ICT in het algemeen belicht om zo de negen krachtlijnen van het Digitaal Actieplan Vlaanderen systematisch aan bod te laten komen.

3.2.3.3. Ondersteuning van de werking van het actieplan

- Beleidsbeslissingen en uitwerken operationele structuur

Het Digitaal Actieplan Vlaanderen werd in 2000 door de Vlaamse regering op de sporen gezet. De operationele structuur ter ondersteuning van het Digitaal Actieplan Vlaanderen werd naderhand door de Vlaamse regering vastgelegd. Voor de voorbereiding van het betrokken regeringsbeleid staat de **Stuurgroep Informatiemaatschappij** in, waarin elke minister vertegenwoordigd is, en waarvan de e-government projectleider en de ICT-manager eveneens deel uitmaken. Gelet op de nood die ervaren wordt om de regeringsbrede dynamiek met betrekking tot de Informatiemaatschappij gaande te houden, alsook de permanente nood aan overleg en efficiënte benutting van de beschikbare middelen voor het digitale Vlaanderen zal een luik overleg op ambtelijk niveau toegevoegd worden. Ondersteund door de administratie wordt nu, in samenspraak met de cel e-government bekeken op welke manier deze bijsturing kan doorgevoerd worden, welke actoren binnen de Vlaamse overheid daarbij betrokken kunnen worden en in hoeverre de samenwerking met andere bestuurslagen (gemeentelijk – federaal) beter uitgebouwd kan worden.

De operationele structuur wordt, tenslotte vervolledigd door het **Strategisch Digitaal Forum**, samengesteld als een "stakeholder-vertegenwoordiging" van eminente vertegenwoordigers uit het ICT-landschap, experts en dragers van visionaire en strategische inzichten.

Om de knowhow en de expertise die in het Vlaamse economische en academische weefsel is opgebouwd met betrekking tot de digitale maatschappij direct te benutten, wordt voorgesteld om het Forum te beperken tot een aantal actieve kernleden, die indien de materie of het tijdstip dat vereisen ad hoc technische werkgroepen bijeenroepen. Naar analogie met het buitenland wordt bekeken hoe deze denktank van experts meer autonomie kan gegeven worden om ze als onafhankelijke denktank te laten fungeren. Gezien de nood aan een extern reflectieorgaan blijktbaar ook aangevoeld wordt vanuit het e-government gebeuren, is het ook aangewezen na te gaan in hoeverre hier synergieën mogelijk zijn en het vernieuwde forum uiteindelijk kan uitgroeien tot een externe denktank voor Vlaanderen in de Informatiemaatschappij, met inbegrip van e-government. Voor het einde van de legislatuur zal werk gemaakt worden van het opzetten van dit reflectieorgaan en zullen voorstellen geformuleerd worden voor de gepaste samenstelling van dit forum.

- Projectinventaris lopende acties eFl@nders

Informatie over een 230-tal projecten die kaderen binnen het Digitaal Actieplan Vlaanderen (DAV) wordt bewaard in de databank Inventaris lopende acties eFl@nders.

Er wordt gewerkt met projectfiches, die een aantal gegevens zoals naam, omschrijving, budget, contactpersoon, enz bevatten. Projecten kunnen per minister aan meerdere acties en krachtlijnen van het DAV gekoppeld worden.

Met deze inventarisering is gestart in 2001. Een eerste actualisering gebeurde in de periode 11/2002-03/2003. Op dat moment is er - mede opdat de verzamelde informatie ook voor e-government bruikbaar zou zijn - aan een herschikking van de databank gewerkt.

Momenteel worden de gegevens bewaard onder de vorm van een Accesdatabank, en wordt een afgeleid rapport beschikbaar gesteld op de eFl@nders website (zie <http://www.eflanders.be>). Er wordt onderzocht hoe de databank kan herwerkt worden tot een interactief instrument en hoe ze via Internet online ondervraagbaar kan gemaakt worden. Als eerste stap hiertoe wordt een analyse voor het online ontsluiten van de databank voorbereid.

- Ondersteuning e-government team

Vanuit het e-government team van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, verantwoordelijk voor de opvolging van het Vlaamse e-government programma, werd aan de cel media-innovatie van de administratie ondersteuning gevraagd wat betreft kennisverzameling en -verspreiding op het gebied van e-government en ICT-gebruik binnen de overheid. Deze vraag wordt op 3 manieren concreet ingevuld:

1. op permanente basis de laatste ontwikkelingen en verwezenlijkingen op e-governmentgebied opvolgen, zowel in binnenland als in buitenland. Hierover wordt samengebundelde informatie aan het e-government team en de e-government clusterbeheerders verstrekt, hetzij op eigen initiatief, hetzij op hun specifiek verzoek;
2. op verzoek van het e-governmentteam verzamelen en bundelen van achtergrondinformatie over hoe bepaalde e-government problematieken (b.v. e-government strategie, e-government organisatie, e-government technische architectuur) in het buitenland aangepakt worden, tot bruikbare kennis voor de e-government programmamedewerkers;
3. in de bijdragen in haar elektronische nieuwsbrief "Kenniswijzer" bijzondere aandacht besteden aan de verwezenlijkingen die op e-government gebied behaald werden in Vlaanderen en daarbuiten.

Nu het Vlaamse e-government programma op kruissnelheid komt en steeds dieper ingrijpt in de werking van de Vlaamse administratie valt te verwachten dat het e-governmentteam in de toekomst steeds vaker en intenser beroep zal doen op deze ondersteuning vanuit de cel Media-innovatie.

3.3. *e-VRT*

In dit verband kan ook verwezen worden naar de test – en ontwikkelingsinitiatieven genomen in het kader van het e-VRT-project (zie supra), waarbij het o.m. de bedoeling is om een zeer laagdrempelige toegang tot een pakket nieuwe diensten van de informatiemaatschappij uit te werken. Deze initiatieven sluiten nauw aan bij de doelstellingen vooropgesteld in de beleidsnota media en waar daarnaast werd gesteld dat in de nieuwe beheersovereenkomst met de openbare omroep extra aandacht zou uitgaan naar de nieuwe en nieuwste technologische ontwikkelingen.

3.4. Convergentie

Het beleid inzake convergentie is er in de eerste plaats op gericht Vlaanderen optimaal te laten inspelen op de opportuniteiten van de informatiemaatschappij, m.a.w. de eerste concrete doelstelling uit de beleidsnota neergelegd bij de aanvang van de legislatuur. Onrechtstreeks komt dit beleid ook ten goede aan het behalen van de drie andere concrete doelstellingen, namelijk “Alle geledingen van de Vlaamse maatschappij rechtmatige kansen geven om toegang te krijgen tot en deel te nemen aan een optimale informatiedoorstroming en –verstrekking”, “Verder ontwikkelen en verfijnen van het kader voor een harmonieus en gediversifieerd Vlaams medialandschap” en “Doelmatiger ontwikkelen van de Vlaamse audiovisuele sector o.m. ter bevordering van de Vlaamse culturele identiteit en haar internationale uitstraling.”

De toenemende technologische en bedrijfseconomische convergentie tussen audiovisuele media, telecommunicatie en informatietechnologie heeft rechtstreekse gevolgen voor de bevoegdheden van de Vlaamse Gemeenschap. De reikwijdte van de Vlaamse bevoegdheid voor ‘radio-omroep en televisie’ is onzeker nu allerlei diensten ontstaan die niet eenduidig als telecommunicatie of als omroep kunnen gekwalificeerd worden (b.v. radio en televisie via internet). Over de kwalificatie van deze nieuwe toepassingen zijn in het verleden reeds verscheidene malen conflicten gerezen met de federale overheid. De Vlaamse Gemeenschap is voorstander van een ruime interpretatie van het omroepbegrip, zodat ook bepaalde interactieve diensten daaronder kunnen vallen².

Daarnaast brengt convergentie met zich mee dat één en hetzelfde kanaal, bijvoorbeeld de teledistributiekabel, kan worden gebruikt voor de transmissie van telecommunicatie- en omroepdiensten. Er ontstaat bijgevolg een situatie waarin meerdere overheden bevoegd zijn voor één infrastructuur en voor een gedeelte van de signalen die erover circuleren. De Vlaamse Gemeenschap is enkel bevoegd om het gebruik van de kabelnetten te regelen in zoverre deze gebruikt worden voor radio-omroep en televisie in de zin van de bijzondere wetten op de staatshervorming³. Andere signalen die via de kabel worden verdeeld, vallen in principe onder federale bevoegdheid.

De conflictstof met betrekking tot de bevoegdheidsverdeling lijkt in de toekomst nog te zullen toenemen, en dit niet alleen vanwege de technologische convergentie die steeds verregaander wordt. Ook een aantal juridische ontwikkelingen werkt dit in de hand.

3.4.1. Evolutie van de technologie

De bevoegdheidsproblemen die voortvloeien uit de technologische convergentie kunnen grosso modo in twee categorieën worden onderverdeeld: enerzijds het ontstaan van hybride diensten die juridisch niet eenduidig als omroep, noch als telecommunicatie kunnen gekwalificeerd worden, anderzijds de despecialisatie van infrastructuren waarbij één en hetzelfde kanaal kan worden (of wordt) gebruikt voor de transmissie van omroep- en telecommunicatiediensten. De technologische vooruitgang zorgt vooral in de tweede categorie voor een complexifiëring van de problemen.

In de praktijk blijkt het vandaag reeds mogelijk omroepprogramma's te verspreiden via frequenties die door de federale overheid (BIPT) zijn toegekend aan de GSM-operatoren. Gebruikers kunnen via hun mobiel telefoontoestel de radio beluisteren, en kunnen zich abonneren op nieuwsflashes met videofragmenten die hen via MMS worden toegestuurd. Dezelfde toepassing is mogelijk via de Universal Mobile Telecommunication System (UMTS) frequenties. Verwacht kan worden dat operatoren – in het kader van hun zoektocht naar bijkomende inkomsten – in de toekomst meer van dit soort ‘omroepachtige’ diensten zullen aanbieden. In feite komt dit neer op een ‘oneigenlijk’ gebruik van

² Zie o.m. Arbitragehof nr. 109/2000, 31 oktober 2000; en Arbitragehof nr. 156/2002, 6 november 2002; te consulteren op <http://www.arbitrage.be>.

³ Of voor activiteiten die kunnen beschouwd worden als ‘een accessorium dat onverbrekkelijk verbonden is met die aan de Gemeenschappen toegewezen aangelegenheid’. Raad van State, Afdeling Wetgeving, Adviezen van 11 juli 1995 en 12 juli 1995, *Parl. St. Vl. R. BZ* 1995, nr. 85/1, 38-76, 55. Zie ook Raad van State, Afdeling Wetgeving, Advies van 5 oktober 1993, *Parl. St. Vl. R.*, 1992-93, nr. 348/2, 4.

telecomfrequenties voor omroepdoeleinden, wat impliceert dat er omroepprogramma's worden verspreid (bevoegdheid van de Gemeenschappen) via telecom-infrastructuren (frequenties toegekend door het BIPT). De Vlaamse Gemeenschap zal haar bevoegdheid voor dit soort toepassingen niet prijsgeven louter omwille van het oneigenlijke gebruik van federale infrastructuur.

Het aanbieden van interactieve 'omroepachtige' diensten via Asymmetrical Digital Subscriber Line (ADSL) komt steeds dichterbij. In het licht van de rechtspraak van het Arbitragehof (infra) zijn minstens een aantal van deze diensten te kwalificeren als 'radio-omroep en televisie' en ressorteren zij bijgevolg onder de bevoegdheid van de Gemeenschappen. Dit impliceert meteen dat ook de klassieke telecommunicaatruktuur onder gemeenschapsbevoegdheid ressorteert in zoverre deze gebruikt wordt voor omroepdoeleinden. Na de teledistributiekabel ressorteert dan ook de telekommabel onder de bevoegdheid van twee overheden afhankelijk van de signalen die erover circuleren, en is dezelfde infrastructuur het voorwerp van twee uiteenlopende juridische regimes.

Voor wat betreft toepassingen als Elektronische Programmagidsen (EPG) en Applicatie Programma Interfaces (API) die zullen worden ingebouwd in decoders voor digitale omroep, moet er rekening mee worden gehouden dat deze ook kunnen gebruikt worden voor andere dan omroepdoeleinden, bijvoorbeeld voor e-mail toepassingen. Conform de rechtspraak van het Arbitragehof en de Raad van State moet er in elk geval van uitgegaan worden dat dezelfde EPG's en API's ook aan federale regelgeving zullen onderworpen worden voor wat betreft de telecommdiensten die zij omvatten. Opnieuw bestaat er een dubbele bevoegdheid voor één toepassing.

3.4.2. Evolutie van de juridische context

Naast de technologische vooruitgang wordt het toekomstige mediabeleid ook in belangrijke mate gekleurd door een aantal juridische ontwikkelingen. In de eerste plaats heeft het Arbitragehof de brede interpretatie van het begrip 'radio-omroep en televisie' die het in 2000 vooropstelde⁴, bevestigd en zelfs nog verruimd. De toegenomen bevoegdheid die daaruit voortvloeit, wordt door de Vlaamse regering aangegrepen om een nieuwe definitie van 'omroepen' en een moderne regeling voor radio- en televisiediensten voor te stellen. In de tweede plaats zijn daar de Europese richtlijnen inzake de elektronische communicatienetwerken en –diensten die ook in de Vlaamse regelgeving moeten worden omgezet. De Vlaamse regering heeft daartoe een ontwerptekst klaar. Tenslotte wordt overleg en samenwerking met de federale overheid en met de andere gemeenschappen en gewesten cruciaal, indien men tenminste wenst te komen tot een coherent beleid voor media en informatie in België. Gedurende het afgelopen jaar heeft de Vlaamse Gemeenschap in dit verband een aantal inspanningen geleverd die het komende jaar ongetwijfeld zullen worden verder gezet.

1. Arrest Arbitragehof van 6 november 2002

In zijn arrest nr. 156/2002 van 6 november 2002 heeft het Arbitragehof opnieuw een ruime invulling gegeven aan het begrip 'radio-omroep en televisie' als aanknopingspunt voor de gemeenschapsbevoegdheid terzake⁵. Het Hof stelt nog duidelijker dan in het verleden dat ook een aantal nieuwe diensten onder dit concept thuishoren. De uitzending op individueel verzoek en via point-to-point technieken sluit volgens het Hof niet uit dat er sprake is van een radio-omroepprogramma, en bijgevolg van een gemeenschapsbevoegdheid.

Deze ruime opvatting van het omroepbegrip wordt op korte termijn in de Vlaamse regelgeving geïmplementeerd. Bovendien heeft de Vlaamse regering deze uitspraak aangegrepen om een aantal federale wetten aan te vechten waarin inbreuk wordt gemaakt op de bevoegdheid terzake van de gemeenschappen.

⁴ Arbitragehof nr. 109/2000, 31 oktober 2000, te consulteren op <http://www.arbitrage.be>.

⁵ Arbitragehof nr. 156/2002, 6 november 2002; te consulteren op <http://www.arbitrage.be>.

1° Inhoud van het arrest: ruime invulling van begrip radio-omroep en televisie

Naar aanleiding van een prejudiciële vraag van de Raad van State betreffende artikel 19quater van het decreet van de Franse Gemeenschap van 17 juli 1987 over de audiovisuele sector, verhelderde het Arbitragehof in zijn arrest van 6 november 2002 de betekenis van het begrip ‘radio-omroep en televisie’ in een convergerende omgeving als volgt:

“Ook al is er als gevolg van de technische ontwikkeling sprake van een verregaande convergentie tussen radio-omroep en andere vormen van telecommunicatie, toch heeft de bijzondere wetgever als culturele aangelegenheid enkel de radio-omroep en de televisie aan de gemeenschappen toevertrouwd.

De radio-omroep, die de televisie omvat, kan van de andere soorten van telecommunicatie inzonderheid worden onderscheiden aan de hand van de volgende kenmerken:

- radio-omroep is een zaak van het uitzenden van radio- of televisieprogramma's, bij wege van al dan niet gecodeerde signalen;
- een radio-omroepprogramma is, vanuit het oogpunt van degene die het uitzendt, bestemd voor het publiek in het algemeen of voor een deel ervan, en heeft geen vertrouwelijk karakter, zelfs wanneer op individueel verzoek wordt uitgezonden en ongeacht de techniek die voor de uitzending ervan wordt gebruikt, met inbegrip van de zogenaamde *point-to-point* techniek die voorheen niet voor radio-omroep werd aangewend.
- Een dienst die geïndividualiseerde en door een vorm van vertrouwelijkheid gekenmerkte informatie levert, valt daarentegen niet onder de radio-omroep.”

Uit het betrokken arrest blijkt dat het Hof radio-omroep en televisie als een culturele aangelegenheid beschouwt die op technologie-neutrale wijze dient benaderd te worden, en waarvoor kenmerkend is dat haar programma's bestemd zijn voor het algemeen publiek. Voor het eerst bevestigt het Hof uitdrukkelijk dat het gebruik van de point-to-point techniek niet uitsluit dat een programma bestemd is voor het algemene publiek, en dat er bijgevolg sprake kan zijn van radio-omroep. Deze opvattingen van het Arbitragehof zijn door de Vlaamse regering geïntegreerd in een ontwerp van decreet tot wijziging van de gecoördineerde decreten van 25 januari 1995.

2° Implementatie in Vlaamse omroepwetgeving: voorstellen van de Vlaamse regering

In navolging van de verruimde opvattingen van het Arbitragehof heeft de Vlaamse regering in het ontwerp van decreet ter omzetting van de Europese richtlijnen inzake elektronische communicatienetwerken en – diensten (infra) een nieuwe definitie van ‘omroepen’ geïntroduceerd (artikel 2.1°):

“omroepen: het oorspronkelijk uitzenden, via elektronische communicatienetwerken, al dan niet in gecodeerde vorm, van radio- of televisieprogramma's, of van andere soorten programma's, bestemd voor het publiek in het algemeen of voor een deel ervan. Hieronder zijn ook de programma's begrepen die op individueel verzoek worden uitgezonden, ongeacht de techniek die voor de uitzending wordt gebruikt, met inbegrip van de punt-tot-punt techniek, en het overdragen van programma's tussen ondernemingen met het oog op het doorgeven daarvan aan het publiek. Hieronder zijn diensten die geïndividualiseerde en door vertrouwelijkheid gekenmerkte informatie leveren, niet begrepen.”.

Voor de juridische omkadering van de zogenaamde ‘nieuwe’ omroepdiensten waarvoor de Vlaamse Gemeenschap voortaan ook bevoegd is, wordt gezorgd door de integratie in het ontwerpdecreet van een gemoderniseerde versie van de huidige regeling voor televisiediensten, momenteel opgenomen in het besluit van 24 juli 1996 betreffende de erkenning van de televisiediensten, bekrachtigd bij decreet van 20 december 1996. Het ligt in de lijn van de verwachtingen dat dit soort diensten in de toekomst aan belang zal winnen, gelet op de proefprojecten die momenteel door verschillende marktspelers worden georganiseerd, en gelet op de ontwikkelingen in onze buurlanden.

De huidige erkenningsvereiste voor televisiediensten zal worden vervangen door een eenvoudige kennisgeving bij het Vlaams Commissariaat voor de Media, nu het opleggen van erkenningen een rem kan opleggen aan de uitbouw van dit soort nieuwe initiatieven, en bovendien moeilijk te rijmen valt met de richtlijn 2000/31/EG (elektronische handel). De kennisgevingplicht geeft de Vlaamse overheid de mogelijkheid het overzicht te behouden over het geheel van de aangeboden televisiediensten. Het meest bekende concrete voorbeeld van een televisiedienst is de video-op-aanvraag (VOD), doch ook andere interactieve diensten komen in aanmerking voor een kwalificatie als televisiedienst, onder meer televisie met betaling per vertoning, interactieve televerkoopdiensten en programma's voor afstandsvorming.

Naar analogie met de televisiediensten en in het licht van de digitalisering van de radio-omroep wordt in hetzelfde ontwerp van decreet voorgesteld een nieuwe categorie particuliere radio-omroepen in het leven te roepen: de radiodiensten. Het gaat om particuliere radio-omroepen die zich richten tot de gehele Vlaamse Gemeenschap en die hun programma's uitsluitend doorgeven via een kabelnetwerk, een radio- of televisieomroepnetwerk of – mits de signalen worden doorgegeven op digitale wijze – via enig ander elektronisch communicatienetwerk (lees: internet). De verschillende types van radiodiensten hebben met elkaar gemeen dat zij zonder zendvergunning actief kunnen zijn. Op die manier ontstaat er een juridisch kader voor radio-omroepen die uitsluitend via een radio- of televisieomroepnetwerk wensen uit te zenden, en voor internetradio's. Deze radiodiensten dienen erkend te worden door het Vlaams Commissariaat voor de Media.

3° Bevoegdheidsoverschrijding door de federale wetgever

De Vlaamse regering is van mening dat ook in de federale wetgeving betreffende elektronische communicatienetwerken en –diensten rekening moet worden gehouden met bovenvermeld arrest 156/2002 van het Arbitragehof. In een aantal gevallen heeft de federale wetgever zijn bevoegdheden in dit opzicht overschreden, waarop de Vlaamse regering heeft besloten de betrokken wetteksten aan vechten voor het Arbitragehof.

Het gaat in de eerste plaats om de wetten van 17 januari 2003 waarin een nieuw statuut wordt uitgewerkt voor het Belgisch Instituut voor postdiensten en telecommunicatie (BIPT)⁶. De definities die in deze wetgeving worden gehanteerd, zijn niet aangepast aan de voortgang in de technologie en de daarbij aansluitende evolutie in de bevoegdheidsverdeling die de communicatiesector sinds het begin van de jaren negentig heeft gekend. Ter illustratie kan verwezen worden naar de definities van ‘telecommunicatie’ en van ‘telecommunicatienetwerk’ uit de wet van 21 maart 1991 die als dusdanig in de wetten van 17 januari 2003 zijn overgenomen, en die zo algemeen geformuleerd zijn dat zij ook de radio-omroep en de televisie, respectievelijk de netwerken voor radio-omroep en televisie omvatten. Bijgevolg wordt de federale residuaire bevoegdheid voor telecommunicatie overschreden.

⁶ Wet 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector, *B.S.* 24 januari 2003; en Wet 17 januari 2003 betreffende de rechtsmiddelen en de geschillenbehandeling naar aanleiding van de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector, *B.S.* 24 januari 2003.

In de tweede plaats werd een procedure opgestart tegen de wetten van 11 maart 2003 betreffende de elektronische handel⁷. Voor de toepassing van deze wetgeving wordt het concept ‘dienst van de informatiemaatschappij’ gedefinieerd als: “elke dienst die gewoonlijk tegen vergoeding, langs elektronische weg op afstand en op individueel verzoek van een afnemer van de dienst verricht wordt” (artikel 2.1°). De toelichting verduidelijkt dat het gaat om alle diensten die online worden geleverd en citeert als voorbeelden onder meer de verlening van toegang tot het Internet, de online animatie, de video-op-aanvraag en virtuele museabezoeken. Deze begripsomschrijving overschrijdt echter de bevoegdheid van de federale wetgever in zoverre zij ook programma’s omvat die bestemd zijn voor het publiek in het algemeen of voor een deel ervan en die geen vertrouwelijk noch een geïndividualiseerd karakter hebben. Het Arbitragehof heeft immers bevestigd dat het in die gevallen gaat om ‘radio-omroep en televisie’, een aangelegenheid waarvoor de gemeenschappen bevoegd zijn.

Een zelfde probleem met betrekking tot de definitie van ‘diensten van de informatiemaatschappij’ stelt zich inzake de wet van 12 mei 2003 betreffende de bescherming van diensten gebaseerd op voorwaardelijke toegang⁸. De Vlaamse regering beraadt zich momenteel nog over het instellen van een beroep bij het Arbitragehof tot nietigverklaring van deze wet.

2. Omzetting Europese richtlijnen inzake elektronische communicatienetwerken en -diensten

Op 7 maart 2002 heeft de Europese wetgever een pakket nieuwe richtlijnen uitgevaardigd met betrekking tot elektronische communicatienetwerken en –diensten. De betrokken teksten werden op 24 april 2002 gepubliceerd in het Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen. Een aantal van deze richtlijnen hebben rechtstreekse implicaties voor de Vlaamse mediawetgeving: de Richtlijn 2002/21 van het Europees Parlement en de Raad van 7 maart 2002 inzake een gemeenschappelijk regelgevingkader voor elektronische communicatienetwerken en –diensten (kaderrichtlijn)⁹, de Richtlijn 2002/20 van het Europees Parlement en de Raad van 7 maart 2002 betreffende de machtiging voor elektronische communicatienetwerken en –diensten (machtigingsrichtlijn)¹⁰, de Richtlijn 2002/19 van het Europees Parlement en de Raad van 7 maart 2002 inzake de toegang tot en interconnectie van elektronische communicatienetwerken en bijbehorende faciliteiten (toegangsrichtlijn)¹¹, en de Richtlijn 2002/22 van het Europees Parlement en de Raad van 7 maart 2002 inzake de universele dienst en gebruiksrechten met betrekking tot elektronische communicatienetwerken en –diensten (universeledienstrichtlijn)¹².

Deze richtlijnen dienen uiterlijk op 24 juli 2003 door de lidstaten te worden omgezet in nationaal recht dat moet worden toegepast vanaf 25 juli 2003.

⁷ Wet 11 maart 2003 betreffende bepaalde juridische aspecten van de diensten van de informatiemaatschappij, B.S. 17 maart 2003; en wet 11 maart 2003 betreffende bepaalde juridische aspecten van de informatiemaatschappij als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet, B.S. 17 maart 2003.

⁸ Wet 12 mei 2003 betreffende de juridische bescherming van diensten van de informatiemaatschappij gebaseerd op of bestaande uit voorwaardelijke toegang, B.S. 26 mei 2003.

⁹ Richtlijn 2002/21 van het Europees Parlement en de Raad van 7 maart 2002 inzake een gemeenschappelijk regelgevingskader voor elektronische communicatienetwerken en –diensten, *PB L* 24 april 2002, *afl.* 108, 33.

¹⁰ Richtlijn 2002/20 van het Europees Parlement en de Raad van 7 maart 2002 betreffende de machtiging voor elektronische communicatienetwerken en –diensten, *PB L* 24 april 2002, *afl.* 108, 21.

¹¹ Richtlijn 2002/19 van het Europees Parlement en de Raad van 7 maart 2002 inzake de toegang tot en interconnectie van elektronische communicatienetwerken en bijbehorende faciliteiten, *PB L* 24 april 2002, *afl.* 108, 7.

¹² Richtlijn 2002/22 van het Europees Parlement en de Raad van 7 maart 2002 inzake de universele dienst en gebruiksrechten met betrekking tot elektronische communicatienetwerken en –diensten, *PB L* 24 april 2002, *afl.* 108, 51.

1° Omzetting in België op 5 niveaus

Het toepassingsgebied van de richtlijnen inzake elektronische communicatie is niet beperkt tot de telecommunicatiesector in de enge zin, maar strekt zich uit tot elke transmissie van elektronische communicatiesignalen, met inbegrip van de transmissie van elektronische signalen voor radio en televisie. Bijgevolg situeren deze richtlijnen zich op de grens tussen een aantal bevoegdheidsniveaus in België: de federale overheid is bevoegd voor de telecommunicatie en voor de mededinging, en de gemeenschappen zijn bevoegd voor de radio-omroep en de televisie, inclusief de technische aspecten ervan. Dit impliceert dat bovenvermelde richtlijnen inzake elektronische communicatienetwerken en diensten op vijf bevoegdheidsniveaus moeten worden omgezet in regelgeving: federaal, voor elk van de drie gemeenschappen en voor Brussel (door de federale minister bevoegd voor bicommunautaire aangelegenheden). De Vlaamse Gemeenschap heeft steeds aangedrongen op een maximale coördinatie en samenwerking in dit verband. Voorlopig heeft dit geen resultaat opgeleverd.

2° Stand van zaken in Vlaanderen

Bij gebrek aan een gecoördineerd optreden vanuit de federale overheid, heeft de Vlaamse regering zelf het initiatief genomen om binnen haar bevoegdheidsdomein de richtlijnen betreffende elektronische communicatienetwerken en diensten om te zetten. Een voorontwerp van decreet houdende wijziging van sommige bepalingen van de decreten betreffende de radio-omroep en de televisie, gecoördineerd op 25 januari 1995, en van sommige andere bepalingen betreffende de radio-omroep en de televisie werd principieel goedgekeurd door de Vlaamse regering op 4 juli 2003.

Samen met de nodige adviezen van de Vlaamse Mediaraad, de SERV en de inspectie van financiën werd deze tekst op 8 juli 2003 aan de Raad van State bezorgd met het oog op een advies binnen de termijn van één maand. De Raad van State formuleerde een advies op 31 juli 2003. Het ontwerpdecreet zal nu op korte termijn worden ingediend bij het Vlaams Parlement.

3° Belangrijkste aandachtspunten in de omzetting

De omzetting van hoger vermelde richtlijnen inzake elektronische communicatienetwerken en –diensten in de Vlaamse regelgeving gebeurt hoofdzakelijk door aanpassing en aanvulling van titel V van de gecoördineerde decreten betreffende de radio-omroep en televisie. Daarnaast worden er enkele belangrijke wijzigingen doorgevoerd op het vlak van de definities.

1. Nieuw concept: elektronisch communicatienetwerk

De lijst van begripsomschrijvingen in artikel 2 van de gecoördineerde decreten wordt aangevuld met nieuwe en hernieuwde definities. Belangrijk is dat een definitie van ‘elektronisch communicatienetwerk’ wordt ingevoegd als overkoepelende term. Deze definitie werd geïnspireerd op de kaderrichtlijn met dien verstande dat zij enkel betrekking heeft op de radio-omroep en de televisie. Op basis van deze algemene begripsomschrijving wordt vervolgens een aantal types van communicatienetwerken gedefinieerd die tot de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap behoren: kabelnetwerk, radio-omroepnetwerk, televisieomroepnetwerk en satellietomroepnetwerk. Met de term ‘kabelnetwerk’ wordt in de eerste plaats verwezen naar de huidige kabelnetten, maar ook andere draadgebonden netwerken kunnen hieronder begrepen worden. De andere soorten netwerken worden gebruikt voor het doorgeven van digitale omroepsignalen via aardse zenders of via satelliet.

2. Vergunningenstelsel voor kabelmaatschappijen vervalt

Zoals vereist door de machtigingsrichtlijn wordt de individuele vergunning waarover de kabelmaatschappijen totnogtoe moesten beschikken opgeheven. Deze wordt vervangen door een algemeen recht om een kabelwerk aan te bieden, mits aan een aantal voorwaarden te voldoen en mits dit vooraf bij

aangetekend schrijven ter kennis te brengen van het Vlaams Commissariaat voor de Media. De aanbieders van kabelnetwerken die vandaag reeds houder zijn van een vergunning worden van deze kennisgeving vrijgesteld, hetgeen betekent dat geen bijkomende modaliteiten moeten worden vervuld om de dienstverlening te kunnen verder zetten.

3. *Vergunningenstelsel voor digitale radio- en televisieomroepnetwerken*

Naast de bestaande regeling voor de erkenning van radio-omroepen en televisieomroepen wordt een vergunningenstelsel ingevoerd voor digitale radio-omroepnetwerken en digitale televisieomroepnetwerken. Dit stelsel is niet te verwarren met de bestaande zendvergunningen, het gaat om vergunningen voor het aanbieden van een netwerk. De aanbieders van deze netwerken – die niet noodzakelijk erkende omroepen dienen te zijn - verzorgen de digitale transmissie via aardse zenders van eigen en andere radio- en televisieprogramma's. De voorafgaande vergunning die in principe nodig is voor het aanbieden van dit soort gemultiplexte netwerken wordt uitgereikt door het Vlaams Commissariaat voor de Media.

4. *Must-carry-bepalingen*

De huidige must-carry-bepalingen worden aangepast aan artikel 31 universeledienstrichtlijn. Daarin wordt bepaald dat zulke doorgifteverplichtingen alleen kunnen worden opgelegd indien zij noodzakelijk zijn om duidelijk omschreven doelstellingen van algemeen belang te verwezenlijken, en dat zij evenredig en transparant moeten zijn. Bijgevolg wordt in het ontwerpdecreet het aantal omroepprogramma's met een must-carry-statuuat verminderd. Een vergoeding voor deze must-carry-verplichtingen vanwege de Vlaamse Gemeenschap of vanwege de betrokken omroepen wordt uitdrukkelijk uitgesloten. De universele beschikbaarheid van omroepprogramma's in het algemeen belang mag niet ten koste gelegd worden van de belastingbetaler.

5. *Gebruik van normen voor het uitzenden van televisiesignalen*

Het besluit van 13 oktober 1998 en het decreet van 3 maart 2000 inzake het gebruik van normen voor het uitzenden van televisiesignalen worden door het ontwerpdecreet met de kaderrichtlijn en de toegangsrichtlijn in overeenstemming gebracht en geïntegreerd in de gecoördineerde decreten betreffende de radio-omroep en de televisie. Een aantal technische begrippen die deel uitmaken van dit regime worden uitdrukkelijk gedefinieerd. Daarnaast krijgt de Vlaamse regering de mogelijkheid om regels uit te vaardigen met betrekking tot een aantal elementen van digitale omroep: applicatieprogrammaverbindingen (API) en elektronische programmagidsen. Van de gelegenheid wordt tevens gebruik gemaakt om de strafbepalingen uit artikel 119 van de gecoördineerde decreten in overeenstemming te brengen met de bepalingen van richtlijn 98/84/EG betreffende de rechtsbescherming van diensten gebaseerd op of bestaande uit voorwaardelijke toegang¹³.

6. *Opdrachten van marktdefinitie en marktanalyse*

Met toepassing van artikel 14 e.v. van de Kaderrichtlijn dienen ook in Vlaanderen – voor wat betreft de markt voor omroeptransmissiediensten - procedures van marktdefinitie en marktanalyse te worden ingevoerd. Aan de hand daarvan kan nagegaan worden of de betrokken markt daadwerkelijk concurrerend is, en kunnen ondernemingen met aanmerkelijke marktmacht geïdentificeerd worden. Vervolgens kunnen aan deze ondernemingen indien nodig één of meerdere passende specifieke verplichtingen worden opgelegd, zoals beschreven in de artikelen 7 en 8 van de toegangsrichtlijn. De Vlaamse regering zal deze procedures zo snel als mogelijk implementeren in de Vlaamse mediawetgeving.

¹³ Richtlijn 98/84/EG van het Europees Parlement en de Raad van 20 november 1998 betreffende de rechtsbescherming van diensten gebaseerd op of bestaande uit voorwaardelijke toegang, *PB L* 28 november 1998, *afl.* 320, 54.

3. Overleg en samenwerking met andere bevoegdheidsniveaus

Niet alleen de voldongen feiten waarvoor de technologie de wetgever stelt, ook de evolutie in de rechtspraak van het Arbitragehof en de omzetting van de richtlijnen inzake elektronische communicatie maken van overleg en samenwerking met andere bevoegdheidsniveaus een absolute prioriteit.

Gelet op de thans geldende bevoegdheidsverdeling binnen België, zijn zowat alle regeringen betrokken partij bij de omzetting van deze richtlijnen. Dit impliceert dat een adequate samenwerking tussen de federale overheid en de Gemeenschappen cruciaal is.

De Vlaamse regering is steeds van oordeel geweest dat een adequate samenwerking en coherente afspraken tussen de verschillende overheden in deze essentieel zijn. Sinds medio 2001 werd hierop aangedrongen bij de federale overheid. Slechts eind 2002 legde de federale overheid aan de gemeenschappen een ontwerp van samenwerkingsakkoord met betrekking tot de elektronische communicatie voor. Het ging echter om een voorlopige tekst die enkel een intentie tot samenwerking regelde, en niet het coherent en functioneel samen uitoefenen van de respectieve bevoegdheden in wederzijds respect voor ieders autonomie. Op de vraag van de Vlaamse Gemeenschap om via deze overeenkomst ook de samenwerking te organiseren inzake coördinatie en etherpolitie, die inherent deel uitmaakt van het elektronisch communicatiegebeuren, teneinde eindelijk tot een werkbare regeling te komen en een einde te stellen aan illegale toestanden, werd negatief gereageerd.

Om die redenen werd het betrokken ontwerp van samenwerkingsovereenkomst niet goedgekeurd door de Vlaamse regering. Samenwerking en overleg tussen de bevoegde overheden blijven nochtans cruciaal in de sector van de elektronische communicatie, ook met Raad voor de Mededinging. De Vlaamse regering zal bijgevolg zo snel als mogelijk de onderhandelingen betreffende deze samenwerkingsovereenkomst verder zetten.

Slotbeschouwing

De komende maanden, in het teken van de erkenning en implementatie van de radio-omroepen, de integratie van het mediatoezicht, en het aangaan van de uitdagingen op het vlak van de innovatieve mediaprojecten en convergerende toepassingen, zorgen ervoor dat de Vlaamse media-actoren voldoende gewapend zijn in een steeds mondialer medialandschap en dat de Vlaamse consument kan blijven genieten van een Vlaams en divers aanbod. De mediasector speelt een centrale, zelfs beïnvloedende, rol in onze moderne democratische maatschappijen zowel bij de ontwikkeling als bij de doorgifte van maatschappelijke en culturele waarden. Het is daarom van belang dat blijvend gezorgd wordt voor de beschikbaarheid en verscheidenheid van dit aanbod voor iedereen.

Marino KEULEN
Vlaams minister van Wonen, Media en Sport
Brussel, oktober 2003

BIJLAGEN

Stand uitvoering BEGROTING 2003 toestand 1 oktober 2003 (uitgedrukt in EURO)

PR 72.2	Dotatie aan de VRT	Bedrag begroting	Vastgelegd in €	Vastgelegd in %
11.20	Dotatie aan het pensioenfonds VRT	9.606.000,00	9.606.000,00	100 %
41.02	Basisdotatie aan de VRT	213.486.000,00	213.486.000,00	100 %
85.01	Financiering vaste activa VRT via kapitaalbreng met inbegrip van de prefinanciering ervan onder de vorm van renteloze voorschotten	24.789.000,00	24.789.000,00	100 %

PR 72.3	Mediabeleid en Media-innovatie	Bedrag begroting	Vastgelegd in €	Vastgelegd in %
12.01	Allerhande uitgaven voor media en media-innovatie	375.000,00	25.000,00	6,67 %
12.02	Allerhande uitgaven voor e-Fl@nders en communicatieinitiatieven	287.000,00	7.500,00	2,61 %
12.03	Allerhande uitgaven t.b.v. leesbevorderingsprojecten en media-educatie	500.000,00	0	0 %
32.02	Subsidies voor de opiniesector ter ondersteuning van multimediatoeepassingen	900.000,00 (GOK)	/	/
32.03	Subsidies voor de opiniesector ter ondersteuning van opleidingsprojecten	900.000,00	0	0 %
33.01	Subsidies ter ondersteuning van allerhande media- initiatieven in het binnenland	137.000,00	13.200,00	9,64 %
33.02	Subsidie aan de Vlaamse vereniging van beroepsjournalisten	223.000,00	223.000,00	100 %
33.03	Subsidies aan levensbeschouwelijke, socio-economische en politieke verenigingen voor het verzorgen van radio- en televisieprogramma's bij de VRT	1.542.000,00	1.541.987,50	99,99 %
33.06	Subsidie aan de VZW Fonds Pascal Decroos voor bijzondere journalistiek	186.000,00	186.000,00	100 %
33.07	Subsidie aan het internationaal perscentrum Vlaanderen (VZW Antwerps pershuis)	124.000,00	124.000,00	100 %
41.01	Subsidie aan de stichting het beste van Vlaanderen en Nederland	1.239.000,00	0	0 %
41.06	Dotatie aan het Vlaams Commissariaat voor de Media	0	0	0 %
74.02	Specifieke aankoop van machines, elektronisch materieel en meubilair	12.000,00	0	0 %

Initiële Begroting 2004

(uitgedrukt in EURO)

PR 72.2	Dotatie aan de VRT	Bedrag initiële begroting
11.20	Dotatie aan het pensioenfonds VRT	0,00
41.02	Basisdotatie aan de VRT	223.250.000,00
85.01	Financiering vaste activa VRT via kapitaalbreng met inbegrip van de prefinanciering ervan onder de vorm van renteloze voorschotten	24.789.000,00

PR 72.3	Mediabeleid en Media-innovatie	Bedrag initiële begroting
12.01	Allerhande uitgaven voor media en media-innovatie	389.000,00
12.02	Allerhande uitgaven voor e-Fl@nders en communicatieinitiatieven	250.000,00
12.03	Allerhande uitgaven t.b.v. leesbevorderingsprojecten en media-educatie en het stimuleren van diversiteit en pluralisme	506.000,00
32.02	Subsidies voor de opiniesector ter ondersteuning van multimediatoeepassingen	125.000,00
32.03	Subsidies voor projecten die bijdragen tot de vrijwaring en ondersteuning van een pluriforme en gediversifieerde Vlaamse geschrevenperssector	900.000,00
33.01	Subsidies ter ondersteuning van allerhande media-initiatieven in het binnenland	127.000,00
33.02	Subsidie aan de Vlaamse vereniging van beroepsjournalisten	223.000,00
33.03	Subsidies aan levensbeschouwelijke, socio-economische en politieke verenigingen voor het verzorgen van radio- en televisieprogramma's bij de VRT	1.559.000,00
33.06	Subsidie aan de VZW Fonds Pascal Decroos voor bijzondere journalistiek	186.000,00
33.07	Subsidie aan het internationaal perscentrum Vlaanderen (VZW Antwerps pershuis)	124.000,00
41.01	Subsidie aan de stichting het beste van Vlaanderen en Nederland	1.239.000,00
41.06	Dotatie aan het Vlaams Commissariaat voor de Media	300.000,00 (van zodra operationeel => € 600.000,00 op jaarbasis)
74.02	Specifieke aankoop van machines, elektronisch materieel en meubilair	12.000,00

Verklaring van de gebruikte afkortingen

ADSL	Asymmetrical Digital Subscriber Line Technologie voor digitale gegevensoverdracht (beeld, geluid en data) met een hoge snelheid via normale telefoonlijnen. De transmissiesnelheid van de provider naar de abonnee (download) is hierbij hoger dan andersom (upload).
ASP	Application Service Provider Bedrijf dat software on line aanbiedt op lease-basis. De klant krijgt het gebruikersrecht en de ASP zorgt ervoor dat altijd de nieuwste versie ter beschikking staat.
API	Applicatie Programma Interfaces Software besturingssysteem om interactieve toepassingen mogelijk te maken onder andere voor settopboxen
BIPT	Belgisch Instituut voor Postdiensten en Telecommunicatie Belgische regulator voor de postdiensten en de telecommunicatie
CIM	Centrum voor Informatie over de Media
CMS	Content Management Systeem CMS is een geïntegreerd systeem waarmee het gehele publishing proces gerealiseerd kan worden. CMS is een geïntegreerd systeem voor het beheren van inhoudelijk materiaal (beeld, geluid, tekst, grafiek, ...)
DAB	Digital Audio Broadcasting DAB is een internationaal erkende norm om radio of data digitaal uit te zenden. Er bestaan verschillende types: C-DAB (Cable): DAB via kabel S-DAB (Satellite): DAB via satelliet T-DAB (terrestrial): DAB via de ether.
DAV	Digitaal Actieplan Vlaanderen
DVB	Digital Video Broadcasting DVB is een internationaal erkende norm om televisie digitaal uit te zenden. Er bestaan verschillende types: DVB-C (Cable): DVB via kabel DVB-S (Satellite): DVB via satelliet DVB-T (terrestrial): DVB via de ether.
EPG	Elektronische Programma Gids Programma waarmee op het televisiescherm via de afstandbediening in een elektronische gids van radio- en/of televisieprogramma's gebladerd kan worden en waarbij eventueel bijkomende functies geselecteerd kunnen worden (opname programmeren, achtergrondinformatie opvragen, ...).
IMEC	Interuniversitair Onderzoekscentrum voor micro-elektronica
IO	Interactieve Omroep Nieuwe naam voor Digitaal Thuisplatform
IPV	Internationaal Perscentrum Vlaanderen
ITU	International Telecommunication Union Internationale organisatie van regeringen en private partners om de wereldwijde telecomnetwerken en diensten te coördineren
MHP	Multimedia Home Platform MHP is een nieuw open softwareplatform dat een gestandaardiseerde basis biedt voor televisie, betaaltelevisie, multimediaprogrammering en interactieve diensten.
MPEG	Motion Picture Experts Group Groep die onder auspiciën van de International Standards Organization (ISO) en de International Electro-Technical Commission (IEC) werkt aan de ontwikkelingen van standaarden voor de codering van film (bewegende beelden) en audio. Veelgebruikt formaat op het Web.

STB	Settopbox Een toestel dat op een televisie en een externe signaalbron (satellietschotel, kabel, telefoonlijn, DSL connectie, gewone antenne, ...) wordt aangesloten en dat het signaal omzet in content (inhoud zoals bvb. video, audio, internetpagina's, interactieve spelletjes) op het scherm.
UMTS	Universal Mobile Telecommunication System De UMTS-norm, een radio-interface voor de derde generatie mobiele telefoons, baant de weg voor nieuwe ontwikkelingen in mobiele multimedietoepassingen. Dankzij deze norm zullen mobiele terminals in staat zijn om gegevens met zeer hoge transmissiesnelheden te verzenden en te ontvangen.
VAF	Vlaams Audiovisueel Fonds, Opgericht per 1 november 2002 als opvolger van het Fonds Film in Vlaanderen (FIV)
VOD	Video On Demand (video-op-aanvraag) Een technologie die het mogelijk maakt om op afstand een videofilm te selecteren en te laten uitzenden over een communicatienetwerk. Bij VOD kan dat direct, bij Near Video On Demand (NVOD) kan dat op bepaalde van tevoren vastgelegde tijdstippen (b.v. een film start op elk half uur).
VCM	Vlaams Commissariaat voor de Media Toezichts- en sanctioneringsorgaan op de naleving van de mediadecreten en afleveren van media-erkenningen zonder opportuniteitsbeslissing en vergunningen
VVJ	Vlaamse Vereniging van Beroepsjournalisten